

SVARSTO KARO TARNYBOS ISTATYMA

KALIFORNIJOS DEMOKRATAI REMIA PREZIDENTĄ HARRY S. TRUMANĄ

**Prezidentas reikalauja sustabdyti kylančias
kainas, sutvarkyti naujų namų statybą**

WASHINGTON, D. C., birž. 14 d. — Šiandien po pietų nuostatų komitetas nutarė pasiūlyti atstovų rūmams visuotinos karo pereinamojo laikotarpio projektą. Šiandien ryte vyravo įsitikinimas, kad komitetas minėto projekto nesius, nes komiteto nariai nesulaukia dėl paruošto projekto.

Komiteto balsų skaičius pasidalino lygiomis. Penki komiteto nariai pasisakė prieš projektą, o kiti penki už. Republikonų partijos vadovybė susirūpino. Vienas komiteto narys vėliau pareiškė, kad jis balsavo už projektą tik dėl partijos vadovybės įsakymo. Jis tvirtina, kad atstovų rūmuose ves atkaklią kovą prieš istatymo projektą.

Atrodo, kad atstovai paskuboms praves istatymą. Komiteto pasiūlytas projektas beveik nieku nesiskiria nuo senato priimtojo. Republikonų partijos vadai yra nusistatę dar šią sesiją praveisti karo prievolės istatymą, kad karo vadovybė tuojau galėtų šaukti tarnybai reikalingus jaunuolius.

Atstovų rūmai šiandien atmetė prezidento Trumano veto, uždėtą ant socialinės apdraudos biliaus. Reikalas persiūstas į senatą. Senato komitetas mokomoms priemonėms parūpinti šiandien paskyrė 6,125,000,-

GALILĖJAUS FRONTE VYKUSI KOVA JAU BAIGTA, PALESTINOJ RAMU

**Vakar prisaikdino komunistą čekų prezidento
pareigoms, jį pasveikino katalikų vyskupas**

KAIRAS, Egiptas, birž. 14 d. — J. A. Valstybių stebėtojai ir žydų valdžios atstovai paskelbė, kad Galilėjos fronte vykusio kovo jau baigta.

Bijota, kad šiaurės Palestinoje prasidėję karo veiksmai neišardytų paliaubų, karo veiksmai juk labai lengvai galėjo persimesti į kitus frontus. Bet šios dienos pranešimai sako, kad visoje Palestinoje ramu, abi pusės laikosi paliaubų.

ARABAI SULAUŽĖ PA- LIAUBŲ SUTARTĮ

Žydai tvirtina, kad arabai pirmieji sulaužė paliaubų sutartį, jie pradėjo puolimą po nustatytą laiką.

Tuo tarpu arabai aiškina, kad Sirijos kariuomenė užėmė kelias pozicijas prieš paliaubų pradžią, o žydai norėjo jas atsiimti. Sirijos karo vadovybė reikalauja, kad žydai sustabdytų karo veiksmus.

Karalius Abdulas pareiškė, kad arabai, pasibaigus paliauboms, ir toliau tęs kovą prieš sionizmą.

Komunistas — Čeko- slovakijos preziden- tas

PRAGA, Čekoslovakija, birž. 14 d. — Komunistas Klement Gottwald šiandien vienbalsiai išrinktas ir prisaikdintas Če-

koslovakijos prezidento parei-

goms. Už Gottwaldą buvo paduoti 296 balsai, o prieš jį nepaduotas nė vienas. Čekoslovakijos "parlamentas" susideda iš 300 atstovų. Prieš porą dienų nuo "parlamento" nario pareigų atsisakė viena moteris, pats Gottwald taip pat nebalsavo.

Spauda nesako, kas buvo tie du atstovai, nebalsavusieji už Gottwaldą. "Parlamente" yra 214 komunistų.

Klement Gottwald pasirašė naują konstituciją praeitą antradienį. Benešui atsisakius pasirašyti komunistų primestą konstituciją, Čekoslovakijoje susidarė nenormali teisinė padėtis. Ją pasirašė Gottwaldas, tada ėjęs tikrai premjero pareigas. Komunistai aiškina, kad jis turėjęs teisę pasirašyti konstituciją.

Šiandien Gottwaldas buvo išrinktas prezidentu, prieš jį tuojau pražiingsniau rinktiniai čekų armijos daliniai. Beeimant jam į Hradany rūmus, prieš pačią šv. Vito katedrą, Gottwaldą pasveikino katalikų arkivyskupas Josef Beran.

Šiandien vakare Gottwaldas per radiją pasakys kalbą. Manoma, kad jis jau paskelbs išrinktas ir prisaikdintas Če-

koslovakijos prezidento parei-

goms. Už Gottwaldą buvo paduoti 296 balsai, o prieš jį nepaduo-

tas nė vienas. Čekoslovakijos "parlamentas" susideda iš 300 atstovų. Prieš porą dienų nuo "parlamento" nario pareigų atsisakė viena moteris, pats Gottwald taip pat nebalsavo.

Spauda nesako, kas buvo tie du atstovai, nebalsavusieji už Gottwaldą. "Parlamente" yra 214 komunistų.

Klement Gottwald pasirašė naują konstituciją praeitą antradienį.

Benešui atsisakius pasirašyti komunistų primestą konstituciją, Čekoslovakijoje susidarė nenormali teisinė padėtis. Ją pasirašė Gottwaldas, tada ėjęs tikrai premjero pareigas. Komunistai aiškina, kad jis turėjęs teisę pasirašyti konstituciją.

Šiandien Gottwaldas buvo išrinktas prezidentu, prieš jį tuojau pražiingsniau rinktiniai čekų armijos daliniai.

Aptarė kongreso na- rio neliečiamybę

WASHINGTON, D. C., birž. 14 d. — Federalinis teisėjas Alan Goldsborough savo sprendime aptarė kongreso nario neliečiamybę.

Kongreso nario negalima traukti atsakomybėn už tai, ką jis pasako drabužinėje, besikalbėdamas su žmonėmis. Bet kongreso atstovas turi atsakyti už tai, ką jis telefonu praneša reporteriui.

Teisėjas nagrinėjo gen. Herbert C. Holdridge skundą prieš atstovą John E. Rankin. 1946 metais Rankin apšmeižė minėtą generolą, dabar jis turės atsakyti.

ARMOUR APLEIS VALSTY- BĖS DEPARTAMENTĄ

Tvirtinama, kad sekretoriaus Marshall padejėjas Norman Armour grynai asmeniškais sumetimais rengiasi pasitraukti iš valstybės departamentu.

Armour buvo patyręs diplomatas, jis tvarkė politinius santykius su visomis užsienio valstybėmis, buvo svarbiausias Marshallo patarėjas politikos klausimuose.

Armour pasitrauks nuo liepos pirmos dienos, naujo žmogaus jo vieton dar nesurado.

Atidavė vokiečiams meno paveikslus

MIUNCHENAS, Vokietija, birž. 14 d. — Amerikos karo vadovybė atidavė vokiečiams 54 meno paveikslus, kuriuos karo pabaigoje saugumo usmetimais buvo išvežę į Ameriką.

—Esu patenkintas, kad amerikiečiai ištesėjo savo žodį, jie išsaugojo ir sugrąžino vokiečiams meno darbus, — vakar pareiškė gen. Lucius D. Clay. — Tikrai tikrai demokratinė valstybė galėjo padaryti tokį gražų žingsnį, — pareiškė Bavarijos prezidentas Hans Ehard.

Stovyklose mobili- zuoja žydus

CHICAGO, Ill., birž. 14 d. — Pranešimai iš Europos sako, kad išvietintųjų stovyklose mobilizuojami karui tinkami vyrai.

Visi karų amžiaus vyrai turi registruotis ir vykti į Palestiną. Mobilizaciją praveda patys žydai.

Žydai, atrodo, neturi teisės stovyklose vesti mobilizacijos, bet jie moka pavartoti labai griežtas represijas prieš tuos, kurie turi drąsos įsakymo neklausyti.

Austrai prašo grą- žinti belaisvius

VIENA, Austrija, birž. 14 d. — Austrijos užsienio ministro Karl Gruber įsakė Maskvoje esančiam ambasadoriui pareikalauti sovietų valdžią grąžinti austrus belaisvius.

Rusai prievartos darbams dar naudoja 17,000 austrų.

Praeitą savaitę vidaus reikalų ministras Ferdinand Graff pareikalavo pašalinti ginkluotus komunistus nuo sovietų valdžios kontroliuojamų Austrijos dirbtuvių.

Prezidentas kalbasi su David A. Morse

San Francisco Fairmont viešbutyje prezidentas Trumanas susitinka su David A. Morse, Darbo pasekretorium ir Tarp-tautinės Darbo Organizacijos vadu.

GERHART EISLER KALTAS, SAKO APELIACIJOS TEISMAS

**Komunistai ne toki stiprūs, kaip jie giriasi,
pasakoja iš Romos sugrįžęs ambasadorius**

WASHINGTON, D. C., birž. 14 d. — J. Valstybių apeliacijos teismas šiandien patvirtino žemesniojo teismo sprendimą Gerhart Eislerio byloje.

Peržiūrėjome visą bylą ir neradome jokio pagrindo bylos sprendimui pakeisti, sprendime pažymėjo teisėjas Bennett Champ Clark.

Gerhart Eisler nuteistas už kongreso komiteto įžeidimą. Komiteto pirmininkas reikalavo, kad jis pirmiausia prisiektų, tuo tarpu Eisler užsispyrė pirma perskaityti iš anksto paruoštą pareiškimą.

EISLER YRA VYRIAUSIAS MASKVOS AGENTAS

FBI direktorius Herbert Hoover pareiškė, kad Vokietijoje gimęs Gerhart Eisler yra vienas svarbiausių Maskvos agentų J. Valstybėse.

Už kongreso komiteto panikinimą Eisleriui jau paskirta vienerių metų bausmė kalėjime ir tūkstančio dolerių bauda. Už savo klaidojimą jis turės sėdėti nuo vienerių iki trijų metų.

Be to, imigracijos pareigūnai užvedė bylą Eislerio deportacijai. Atsėdėjęs paskirtą bausmę, komunistų agentas bus ištremitas į Vokietiją.

ITALIJOJ KOMUNISTŲ ĮTAKA MAŽĖJA

Iš Romos grįžęs Italijos ambasadorius Alberto Tarchiani tvirtina, kad visame krašte komunistų įtaka žymiai sumažėjusi ir kasdien mažėja.

Buvo susidarys įspūdis, kad Italijoje komunistai yra nepaprastai stiprūs, bet dabar pasirodė, kad jų galia ne tokia jau didelė.

Laisvi rinkimai parodė, kad žymiai mažesnis italų skaičius pritaria komunistams, negu jie patys tvirtino.

VALDŽIA RUOSIA DIDELES REFORMAS

Anksčiau darbininkai nedrįsavo priešintis komunistų partijos vadams, bet dabar jie jau turi drąsos dėtis prie partijų, kurios bendradarbiauja su J. Valstybėmis.

Praplėsta Alcide de Gasperi valdžia yra pasiryžusi praveisti plačią žemės reformą, sutvarkyti socialinės apdraudos reikalus ir pagerinti darbininkų būklę. Niekam ne paslaptis, kad ekonominės reformos atims Maskvos propagandistams argumentus.

Komunistai dar bando ardyti viešąją tvarką, bet nauja valdžia lengvai galės ją atstatyti, nes valdžią remia žymiai didesni vsiuomenės sluoksniai.

Kinijos komunistai turi rusų ginklus

NANKING, Kinija, birž. 14 d. — Kinijos komunistai vartoja sovietų valdžios duotas priešlėktuvines patrankas, sako oficialus pranešimas.

Į sovietų armijos rankas pateko didokas skaičius priešlėktuvinių Japonijos patrankų, dabar komunistai jomis bando numušti kiniečių kariuomenės transporto lėktuvus.

Pranešimai iš fronto sako, kad komunistų artilerija jau apšaudo Tinian miestą. Kiniečiai turi pakankamai transporto lėktuvų, bet jie negali pasiekti pafrontės.

Uždraudė jūrinin- kams streikuoti

NEW YORK, N. Y., birž. 14 d. — Teisėjas šiandien uždraudė jūrininkams streikuoti.

Tuo pačiu metu jis įsakė laivininkystės bendrovėms tuojau pradėti pasitarimus su atsakomingsiais jūrininkų unijos atstovais naujai sutarčiai sudaryti. Prezidentas Trumanas įsakė Ohjo teismui uždrausti jūrininkams streikuoti.

Trumanas yra įsitikinęs, jog galima apsieiti be streiko, abi pusės turi susitarti dėl sutarties.

—Oak Ridge, Tenn., atomo darbininkų nesusipratimai baigti, valdžia pasižadėjo pakelti atlyginimą 15% cento už kiekvieną darbo valandą.

21 DANTISTAS BAIGĖ AUGSBURGO DANTŲ TECHNIKOS MOKYKLĄ

**Mokyklai vadovauja odontologas Damijonaitis,
mokytojavo dantų gydytoja Guminiukienė**

(„Naujienu“ korespondento pranešimas iš Europos)
„Naujienu“ Nr. 103 buvo suminėtos mūsų (Augsburgo) stovyklos kultūrinės įstaigos ir pamiršta dantų technikos mokykla. Kai tas numeris pasiekė stovyklą, tai ėia kilo triukšmas. Kaip tai, sako, praleista dantų technikos mokykla?! Ir tikrai kaltas aš, ją praleidęs! Ji, pradėjusi darbą prieš 9 mėn. š. m. gegužės 29 d. baigė savo darbą ir išleido pirmąją laidą, išduodama 21 lankytoji dantų techniko diplomus.

Apžiūrėjus egzaminų diplominius praktikos darbų pavyzdžius — visokiųjų medžiagų tiltelius, atskirų dantų ir visų plokštes, ir t.t., galima buvo įsitikinti, kad baigusieji gerai išmoko savo amato ir juo galės pelnytį sau duoną.

KLAUSYTOJAI SUDEJO REI- KALINGAS SUMAS

Visa tai pasiekta dideliu mokyklos lankytojų pasišventimui. Kiek vargo buvo sumedžioti lėšas!

O jų reikėjo net 35,000 markių, iš kurių 15,000 davė Raud. Kryžius ir Bendruomenės Centro Valdyba, o kitas sudėjo patys klausytojai.

Dar daugiau vargo buvo kol surado reikalingus įrankius ir medžiagas, bet pasiryžimas viską nugalėti ir šiandien matome jo gražius vaisius.

GIMNAZIJĄ JAU BAIGĖ TRYS MOKINIŲ LAIDOS

Mokyklos vedėjas buvo jau Lietuvoje žinomas odontologas, d-ras Damijonaitis, dar dėstė dantų gydytoja Guminiukienė, o praktikos darbus vedė estas Pap. Netrukus pradės darbą antroji pakaita.

Šita proga galima paminėti, kad vakar turėjome iškilmingą gimnazijos trečiosios laidos išleistuves.

Siemet baigė 16 asm., kurie ir gavo atestatus, o be to dar dovanų siemet premijuotas Fauto Kiršos "Tolumas" ir po gėlių puokštą iš jų eiles užimančios klasės atstovų.

GIMNAZIJOSE DĖSTO PA- TRYŲ MOKYTOJAI

Iš vicedirektoriaus d-ro Viliamo apžvalgos paaiškėjo, kad per 3 metus gimnaziją baigė 53 asm., kad darbas buvo labai sunkus, ypač dėl vadovėlių trūkumo, bet pasišventusių mokytojų pastangomis pavyko mokslo lygį išlaikyti prideramą aukštumoj.

Čia reikia pasakyti, kad mū-

sų gimnazijos mokytojų tarpe yra nevienas buv. Kauno ir Vilniaus universitetų mokomojo personalo narys, nevienas senas gabus mokytojas, kuriuo didžiavosi ir mūsų Nepriklausomos Lietuvos mokyklų.

MOKINIAI SUROŠĖ IŠPŪ- DINGĄ PARODĄ

Baigusiuosius sveikino tiek gim. direktorius d-ras Vasiliauskas, tiek kiti akto svečiai Prof. Meškauskas, Prof. Oželis, Prof. Jurskis, tėvų atstovas Musteikis ir kiti.

Visi linkėjo garbingai nešti šviesuolio vėliavą, visuomet atsiminti, kad jų pareiga būti visur ir visuomet pirmosiose mūsų kovojančiosios dės savo teisių tautos eilėse.

Tą pačią dieną buvo atidaryta ir mokinių darbų paroda. Joje matėme įvairius pašybos darbus, be to mergaičių rankų numegztas gražias pirštines, šalikus, nertinius, pasiūtas sukneles, įvairius išsiuvėjimus; berniukai pasirodė savo dailiais darbeliais iš medžio. Vis tad rodo, kad gimnazija nepamiršta ir praktišką dalyką.

1948.V.31 d. Žemaitis.

—Rumunijos valdžia vakar perėmė suvalstybtus bankus, kasyklas, transporto priemones ir apdraudus bendroves.

—Sovietų karo vadovybė Austrijoj apginklavo 12,000 komunistų. Rusai sako, kad jie reikalingi pramonės centrums saugoti, bet Austrijos vidaus reikalų ministras tvirtina, kad rusai lauko tarptautinę sutartį, jie pasižadėjo neginkluoti vienos austrų dalies prieš ant-
rają.

Vėliausios Naujienos

— Senatas ir atstovų rūmai vakar panaikino prezidento Trumano veto socialinės apdraudos istatymui. Prezidentas buvo nepatenkintas priimtu istatymu, jis reikalavo apdrausti platesnius gyventojų sluoksnius, Los Angeles mieste jis uždėjo veto, bet kongresas jį panaikino.

— Žydai neleido Jungtinių Tautų atstovams tikrinti Jeruzalėn vežamo maisto. Arabų karo vadas grasino tuojau pradėti karo veiksmus, jei žydai bandys siūsti Jeruzalėn nekontroliuojamam automobilius. Jungtinių Tautų atstovai prašė arabus palaukti. Paliaubų sąlygos sako, kad tikrai Raudonasis Kryžius veš maistą Jeruzalėn.

— Pragos arkivyskupas katedroje Klement Gottwaldą įšventino Čekoslovakijos prezidento pareigoms, sako radijas. Į ceremonijas buvo atvykę užsienio diplomatai.

— Joseph Curran įsakė unijos vadovybei klausyti teismo įsakymo ir nestreikuoti. Unijos pareigūnai jau buvo išsiuntinėję telegramas streikui pradėti.

— Eduard Beneš yra belaisvis, be komunistų leidimo jis negali išvažiuoti užsienin. Gottwald prezidentas septynerius metus.

— Vakar valstybės departamentan atvyko naujas Čekoslovakijos ambasadorius. Jis turėjo gana ilgai laukti koridoriuje, o vėliau Marshall su juo tesikalbėjo tikrai 7 minutes.

— Petaino širdis labai silpna, valdžia gali išleisti jį iš kalėjimo.

LIETUVIŲ RATELIAI

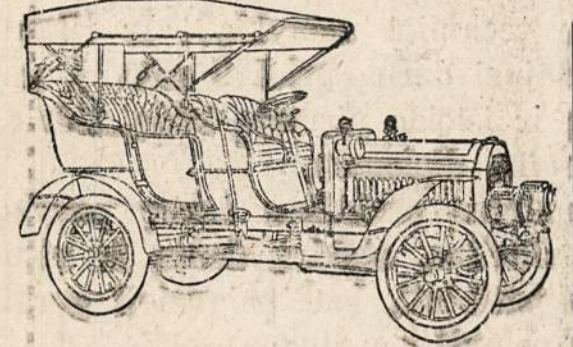
MIRĖ ANTANAS J. BERŽYNSKIS

Birželio 13 dieną, praėjusį sekmadienį, 3:15 valandą po pietų mirė Antanas J. Beržynskis, sulaukęs senatvės. Paliko daug giminių, draugų ir pažįstamų. Gyveno adresu 6458 S. Campbell Avenue. Laidotuvėms rūpinasi pp. M. Rozanski ir jų šeima.

A. J. Beržynskis buvo vienas senųjų Chicago lietuvių biznierių. Praeity vertėsi real es-tatu, turėjo gasolino stočių, vė-liu, depresijos laikais, buvo ta-vernosa bizny.

Priklausė Simano Daukanto

PRIDURKAS SU KAUSYLA APIE "NAUJIENŲ" GEGUŽINĘ

Žmonės kalba apie "Naujie-nų" gegužinę:

—Tai jau ir bufetėlį savo sklepuke įsitaisė. Gal biznelis neblogoi sekasi, Jurgi?

—Eik jau, nejuokauk! Aš tik skurdulį skurdu, vargeli vargstu. Žinai, čia viskas jau padaryta ir išnaudota. Nebėra progų...

—Kogi tau trūksta? Namai kaip namai. Turi gražų auto-mobilį, gyveni kaip ponas. Mat, Amerika vis Amerika, dar ga-lima skatiką kitą nudaužti.

—Tajp. Bet man kažkodėl liūdna. Viskas atsibodė. Dažnai galvoju apie savo jaunas die-nas, apie draugus, su kuriais Lietuvoje būdavo šventadieniais susirenkame pušinėlyje, kurio aromatas visoj parapijoj buvo išgarsėjęs. Po tankiomis pušų šakomis šv. Jono naktį atsvešdayom. Tai bent buvo lai-kai, tai linksmybės...

—Tu geriau nekalbėtum apie tai, kas praėjo. Tavo jaunos dienos nebegrįš. Svajones lai-kyk sau. Lietuvoje dabar gal vietoj Joninių, aziatai Ivano ar Osipo garbei dainas dainuoja, o lietuviai ašaras lieja. Mums ir čia yra kas veikti.

—Na, Jonai, dar po lašukų! —paragino Jurgis Kausyla. —Palauk! Kad tu, Jurgi, ne-duodi man pabaigti... Aš no-rėjau tau pasakyti, kad ir Chi-cagoje bus didelis kermošius.

BRUNO GOODMAN
Gyveno 7008 S. Rockwell St.

Mirė birželio 13 d., 8:40 val. ryte, 1948 m., sulaukęs 40 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Ra-seinių apskr., Tytuvėnų parap., Kaimalės kaime. Amerikoje iš-gyveno 37 metus.

Paliko nuliūdę mylima motinėle Lena Ivanaitė, po tėvais Augustė; patėvis Stanislovas Ivanaitis; brolis Stanislovas Goodman ir jo žmona Lillian; 2 tėtis: Elizabeth Uzupienė ir Antanina White ir jų šeimos ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans kopl., 6845 So. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtad., birželio 17 d., 8:30 val. ryte iš koplyčios Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nuly-dėtas į S. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Bruno Goodman giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvau-ti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsi-sveikinimą. Nuliūdę lieka:

Motina, Patėvis, Brolis, Tėtos ir Giminės.

Laidotuvų direk. John F. Eudeikis, Tel. Yards 1741.

DEŠIMT NAUJŲ NARIŲ IŠTOJO Į S.L.A. 260 KUOPĄ

Birželio 6 dieną SLA 260 po susirinkimo sekė dovanų kuopos susirinkimui organiza-dalinimas. Pirmą dovaną, radio-gavo P. Kizas, antrą, 5 dole-rius, p. Šimkus, kuri savo lai-miškį paaukavo tremtiniam. Ačiū ponai Šimkus už gera-sirdystę. Trečią dovaną, \$2.50, gavo p. L. Ahmtd. Tenka var-de kuopos pačiuoti visiems darbuotojams už jų pastangas, kurios sukūrė tikrai gražų dar-bą ir davė kuopai pelno apie šimtą dolerių.

Kuomet viskas taip gerai pa-vyko, tai po susirinkimo na-riai sumetė po dolerį ir turė-jo gražų, linksmtų pobūvį.

— K. Liutkus, koresp.

Transliuos Novickaitės piano recitalė

Stephanie Novickaitė duos piano recitalė rytoj, birželio 16 dieną. Pradžią 8 val. važare. Skambinimas tęsis 15 minučių ir bus transliuojama radio sto-ties WGNB. P-lės Novickaitės numeriai numatyti šie: "Gar-dens in the Rain" — Debussy, Etudes — Chopin, ir Prelude — Shostakovitch.

a. a. ONA MASKOLIUNAS,
(PO TĖVAIS KUNEVIČIUTE)
Gyveno 8328 South Elizabeth Street

Mirė birželio 13 dieną, 12:30 val. popiet, 1948 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Juosvai-nių parap., Čiukiškių kaime, Kauno apskrityje. Amerikoje iš-gyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę vyras Joku-bas; 2 dukterys: Margaret ir žentas Dr. Paul Fischer; Eve-lyn ir žentas George Hisgen; 3 anūkai: Harvey, Robert ir Richard, švogeris Adomas Mas-koliunas; pusseserė Olesė Sa-dauskienė ir jos šeima; pus-brolis Juozapas Rabinis ir daug kitų giminių.

Priklausė prie Chicago Lietu-vių Draugijos.

Kūnas pašarvotas P. J. Ri-diko koplyčioje, 3354 S. Hals-ted St.

Laidotuvės įvyks trečiadie-nį, birželio 16 d., 1:30 val. po pietų. Iš koplyčios bus nuly-dėta į Lietuvių Tautiškas ka-pines.

Visi a. a. ONOS MASKOLIUNAS giminės, draugai ir pa-žįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsi-sveikinimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Dukterys, Zentai, Anūkai, švogeris, Pusseserė, Pusbrolis ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. P. J. Ridikas, Tel. Yards 1419.

ANTANAS J. BERŽYNSKIS
GYVENO 6458 S. CAMPBELL AVE.

Mirė birželio 13 d., 3:15 valandą po pietų, 1948 m., sulau-kęs senatvės. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje. Amerikoje išgyveno 55 metus.

Paliko nuliūdę: daug giminių, draugų ir pažįstamų.

Laidotuvėms rūpinasi Mr. ir Mrs. Mykolas Rožanski ir jų šeima.

Priklausė prie Simano Daukanto Draugijos, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 122 kuopos, Knights of Columbus Father Perez Council.

Kūnas pašarvotas John F. Eudeikio koplyčioje, 4695 South Hermitage Avenue.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 16 d., 8:00 valandą ryte iš koplyčios Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Antano J. Beržynskio giminės, draugai ir pažįsta-mi nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsi-sveikinimą. Nuliūdę lieka:

GIMINĖS IR DRAUGAI

Laidotuvų direktorius J. F. Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas

BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ISDIRBYSTE Paminklų pristatome į visas kapines arti ar toli.

Telefonas: BEVerly 3632

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. 3319 Lituania Ave. PROspect 0099 YARds 1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIASIA IR DIDŽIASIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave. Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave. Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI Chicago's Lietuvių Direktorijų Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVI-MAS DIENĄ IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: VIRGINIA 6672 and 6673 2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANIA AVENUE Phone YARDS 4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL.: SEELEY 5711

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

SUSIRINKIMAI

HUMBOLDT PARKO LIET. PO-LITIKOS KLUBO susirinkimas tu-rėjęs būti šiu metų birželio-June 16 d., nevykęs. Jis atidėtas trims mėnesiams. Prieš išvažiuojant vaka-cijoms, klubo nariai turėtų neuž-mirsti užsimokėti duokles ir pasi-matyti su Valdybos nariais.

—Rasi. A. Lungevici.

URBA Gėles Mylintiem Vestuvėms, Bankietams, Laidotu-vėms, Papuoši-mams.

GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAF. 5800 arba 5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7308

Shelton & Doolin
Florists

4071 ARCHER AVE. (California and Archer) PHONE VIRGINIA 1940

Geriausias Gėles Vestuvėms ir Laidotuvėms

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS
GĖLINYČIA

Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.

Patalfonuokite arba ypatingai atvykite į mūsų gėlių krautuve.

6901 SO. WENTWOOD AVE. Chicago 21, Illinois.

Telefonai: STEWART 2454 ir HUDSON 2224

Chicago's Draugijų, Klubų Valdybos 1948 Metams

AMERICAN LITHUANIAN CITI-ZENS CLUB (12-to Wardo) VAL-DYBA 1948 METAMS: Pirmininkas Larry Lubik, 2602 W. 47th Street; vice-pirm. W. Butkus, 2000 Canal-port Ave.; Nut. rašt. P. J. Pet-raitis, 812 W. 33rd St., tel. Calu-met 9191; Finansu raštinin. Adela Būrbū, 6328 S. Eggleston Ave.; Went, 0373; Kontr. rašt. A. Kve-daras, 4246 S. Maplewood Ave.; Kasos glob. B. Lapsinekas, 4637 So. Richmond St.; Kas. K. Kaz-lauskas, 4528 S. Spaulding Ave.; Mars. J. Balis, 4065 S. Rockwell St.; Dr. kvotėjas Dr. T. Dum-bulis, 4157 Archer Ave. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio trečia (3) sekmadienį, 1 val. po pietų, Hollywood Svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vy-rai ir moterys lygiomis teisėmis nuo 15 iki 55 metų amžiaus.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ 9 WAR-DO KLUBO Valdyba 1948 m. Pirm-S. Dambro, 56 E. 101 St., tel. Pullman 2939; I-vice pirm.—J. Nadvaras, 109 W. 109th St.; Prot. rašt. Mike Simkus, 20 S. Par-nell Ave.; fin. rašt. B. Liutkevičius, 134 E. 110th St.; išdin. Stan-ley Sidlauskas, 10914 So. Parnell Ave.; izdo glob. A. Bubelis, 10735 So. State St.; izdo glob. Matilda A. Barniški, 9424 Burnside Ave.; marsalka J. Labzenta, 10806 So. Washab Ave.; koresp. J. Pivarū-nas, 22 East 101st Place. Susirinkimai įvyksta kas mėnesį trečia antradienį, 7:30 val. vakare, Visų Sventųjų parap. svetainėje, 10806 S. Washab Ave., Roseland, Ill.

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS VAL-DYBA 1948 METAMS: Pirm. Anta-nas Jusas, 2131 W. 24th St.; Vice pirm., Dom. Babilius, 7131 S. Mo-zart St.; fin. rašt. Nellie Wocutt, 4433 So. Rockwell St.; Yards 4472; nut. yv. P. Peter P. Kenutis, 5015 Quincy St. Columbus 5270; kasin. Alfonsas Masiulis, 3252 S. Halsted St. Victory 7319; kas. glob. Mrs. E. Benet; kontr. rašt. O. Svermi-cikas; marsalka Mr. Mickus; ko-respondentas Alf. Masiulis. Susirinkimai įvyksta kas ketvirtą pir-madienį kiekvieno mėnesio, Holly-wood svet., 2417 W. 43rd St.

SIMANO DAUKANO DRAUGIJOS VALDYBA 1948 METAMS: William Kriciunas, nam., 7026 So. Talman Ave.; Julijonas Racevičius, vice-pirm.; A. Kaulakis, nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., tel. Danube 1126; Antanas Milkintas, rin. rašt., 3416 So. Union Ave.; Jurgis M. Chernauskas, išdin., 1900 S. Union Ave.; Jonas Malinauskas, kontr. rašt.; Pranas Baksinskas, izdo glo-bėjas; A. Vilksis, marsalka; T. A. Petkus, ligonių prižiūrėtojas, 6714 So. Sangamon St.; Dr. J. P. Poška, daktaras kvotėjas. Susirinkimai laikomi pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesį, 12 val. diena, Chicag-os Lietuvių Auditorijei, 3133 So. Halsted St. Priklauso vyrai ir mo-tery.

"NAUJIENŲ" PIKNIKAS

BIRŽELIO 27 —1948
Liberty Darže
Willow Springs, Ill.

"Naujienos" kviečia savo draugus atvažiuoti ir laika smagiai praleisti, atvažiuoti ir laiką smagiai praleisti.

GRĮŽKITE, IR JUS PASITIKS DRAUGAI...

Rašo Jonas Klajūnas.

Paskutiniu laiku JAV išeinančioji maskolių spauda lietuvių kalboje spausdina daug profesorių, gydytojų, inžinierių laišku, kuriuose giriamas pažanga, daroma "Liaudies" Lietuvoje. Ešą, joje dabar gyvenk ir norėk — taip viskas gera ir gražu. "Buržuaziniai laikai" nė šėšėliu neprilygsta dabartiniam rojui.

I vieną tokių atvirų laišku tremtinių spaudoje puikiai atsakė profesorius M. Biržiška. Gaila tačiau, kad jo atsakymas

Paragvaju Arbatą

Mes pardavinėjame Paragvaju Arbatą ir prisijunčiam į Jus namus 12 uncijų tos arbatos už \$1.00, arba vieną svarą už \$1.25.

Daugelio daktarų yra pasakytą, kad Paragvaju Arbatą yra gera širdies taisytoja ir energijos kurėja. Ji yra gera virškinamiems organams, stimulas ir maistingiausias vaistas nervams bei šilumą teikiantis stimulas raumenų veikimui. Paragvaju Arbatą nesudaro nemigo ir sloginamo jausmo, bet atgaivina išsekusias jėgas tų kurie yra pavargę. Ji yra gera kūno ir proto stiprintoja.

Paragvaju Arbatą išblaivo mieguistumą ir yra labai girdi gerti su medumi.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

liko mažai žinomas Amerikoje, nes mūsų spauda jį praleido negirdomis. Daugumai Amerikos lietuvių gerai žinoma, kokiose sąlygose teko kurtis "buržuazinei" Lietuvai. Ir niekas neužginčys milžniškų darbų, atliktų visose srityse. O jos jaunų mokslo įstaigų paruošti chemikai, inžinieriai, daktarai jau spėjo pasižymėti įvairiose užsienio šalyse. Amerika kol kas jų nedaug išleido, bet ir iš to nedidelio skaičiaus jau yra daug pakviestų Amerikos universitetų profesoriais ir į kitas atsakomingas pareigas, kur jie jau spėjo užsirekomenduoti kaip aukšto pasiruošimo mokslininkai ir profesionalai. Neilgai teks laukti, kad tas skaičius žymiai paaugs, kai tik bus nugalėti kalbos ir formalumų sunkumai.

"Grįžkite, ir Jūs pasitiks draugai" — užbaigiamas vienas tokių atvirų laišku iš "išlaisvintos" Lietuvos.

Tikiu. Tačiau kas šiandieną tie "draugai" Lietuvoje? — Tovarščiai! O kas "tovarščiai"? Nagi MVD, kaip šiandien vadinas čekistai-enkavedistai. Kitaip tariant, visus grįžtančius pasitiks enkavedistai ir paims savo "globon".

Laiškai sako: visi gali dirbti savo specialybėje, — netgi vokiečių laikais byvęs vienas burmistras dabar einąs tas pareigas.

Skaitydamas tai prisimenu iš jaunystės, kad kokiam vaikui norint pagauti laisvėje esančias lakštingalas ar kanarkėles, vieną jų — "laisvą" — pa-

kabindavo narvelyje po medžiu. Narvelis toks gražus, švarus, ir vandens ir lesalo pilna. Betgi greta iš abiejų pusių klasingi spąstai. Vos tik laisvasis paukštelis, ar tai iš smalsumo, ar tai sugundytas lesalo, nutūpdavo — ir dūrelės užsitrenkdavo... skraiduolis ne-tekavo laisvės.

Lygiai tokia rolė paskirta tiems grįžusiems, kurie dabar rašo tokius laiškus. Toji rolė paskirta jiems tikrųjų "Nepriklausomos Išlaisvintosios" Lietuvos šeiminkų-enkavedistų. Ir tą rolę jie vaidins, kol tie enkavedistai panorės, kol tie jų šeiminkai dar turės viltį jų balsais per radiją, spaudą ir kitokiais būdais pagauti laisvėje esančiuosius.

Šalis neužkariauta — iki egzistuoja nenugalėta armija.

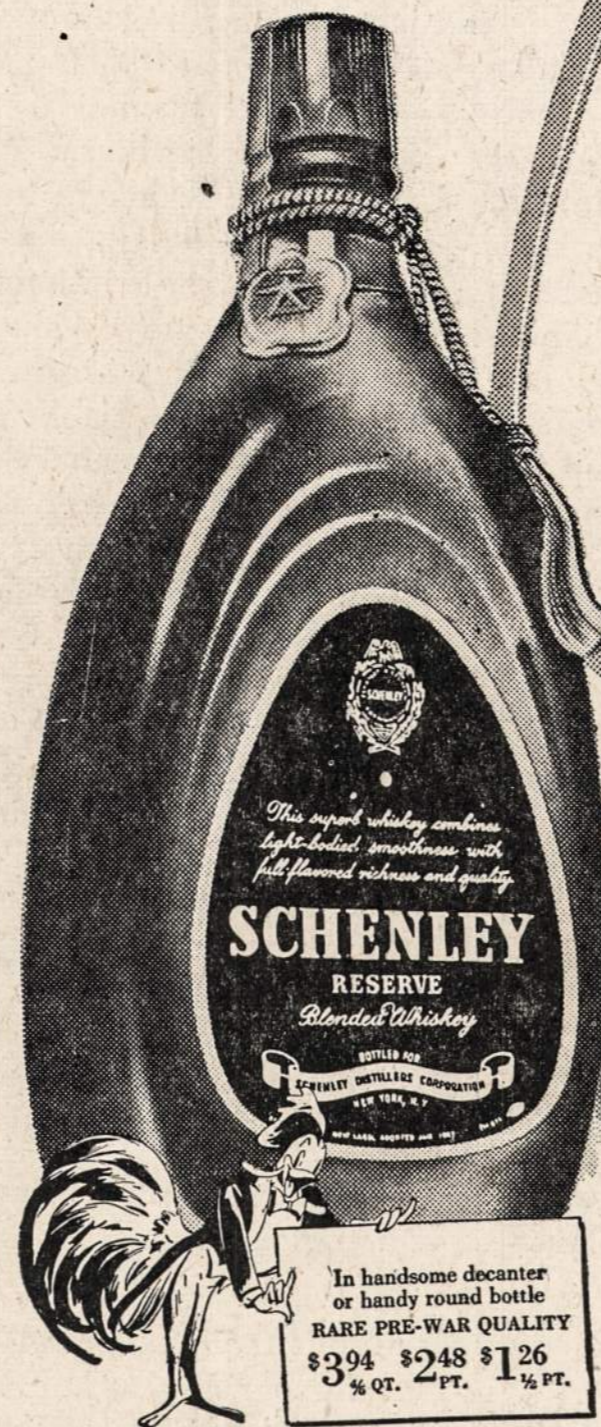
Gi šiandieną DP ir yra toji nenugalėta armija. Dėl tos armijos buvimo ne visi užkluptieji Rytprūsioje išgabenti į Sibirą. Ir iš grįžusiųjų irgi kai kurie palikti Lietuvoje... iki atskiro MVD parėdymo. Tik tai neivūs gali patikėti, kad bolševizmas gali pasikeisti ir kad MVD šiandien ne ta, kurios kruvini "žygdarbiai" jau ne tokie, kokius mes žinome iš savo patyrimo ir iš lūpų tų, kurių vienas kitas stebuklingai išliko per žudynes ties Červenės mišku, Praveniškiuose, Rainių kalmėlyje. Milijonas DP, nesvarbu kokių tautų, yra gyvi liūdininkai, ant savo kailio patyrę Stalino "laisvę". Jų buvimas Vakaruose privertė bolševikus laikinai šį tą paslepti, šį tą sustabdyti ir pakeisti metodus. Jei rytoj aplinkybės pasikeistų ir daugumas DP grįžtų, nebūtų ko varžytis.

Niekas mūsų nėra abejingas savo tautiečiams, likusiems okupacijoje; pilnai suprantame, kad jie priversti taip rašyti, kaip NKVD diktuoja. Bet lietuvių tauta per visokias priespaudas ir okupacijas su- brenndo ir nėra tokia naivi, kad pakliūtų ant Maskvos meškerės. Anaipol. DP išsiskirstys po pasaulį: JAV, Kanadą, Australiją ir kitas laisvas demokratijas šalis. Lai mūsų mokslininkai, profesionalai laikinai tik fizinių darbų dirba ir ne savo kraštuose, — bet jie yra laisvi ir gyvi Maskvos Chengis-Chano metodų liūdininkai. Apšvietę kitus ir toliau tęs kovą už Lietuvos laisvę ir ją laimės.

Kodėl Maskva neatidaro durų į savo šalį, kad žmonės galėtų ten nuvykti, pasimatyti ir išsikalbėti su savo giminėmis, tautiečiais ar ne tautiečiais. Jis "buržuazinė" Lietuva ne tik tai leisdavo, bet ir skatino tokį svečiavimąsi — turizmą. Ji laukė amerikiečių išskėstomis rankomis, kvietė viešnagėn ir tėviškes.

Argi trisdešimt metų nepakankamas laikas Sovietijos žmones įtikinti, kad bolševizmo valdymo forma yra geresnė už "buržuazinę" demokratijos formą? Lietuva savarankiška bus tikrumoje vos dvidešimties metų. Jos žmonės patys kovoję ir gyvybės nesigailėjo, kad tik nepriklausomybę išsikovo- jus. Jos jaunoji, laisvėje užauginta, karta žino, koks milžiniškas skirtumas patiems valdytis ar būti kitų valdomais. Lietuvos žmonių nereikėjo laikyti jėga Lietuvoje, nereikėjo uždaryti sienų į ar iš užsienių. Kiekvienas, netgi ir komunistas, galėjo ją aplankyti ir važinėti po visą šalį laisvai. Tai ko-gi vėta Sovietų sistema, jei po trisdešimties metų nei žmonės iš ten, nei pas juos niekas negali atvažiuoti? Kol ta geležinė uždanga nebus pašalinta, sveikai galvojas žmogus tokiems laiškam nepatikės. Juk matom visi, kad kas tik gali, net gyvybę rizikuodami, bėga iš ten, neišskiriant nė pačių bolševikų aukštųjų pareigūnų. Ir jie visi džiaugiasi, išsigelbėjęs nuo teroro kančių ir mirties. Ne, bolševikų melu, niekas nepatikės ir į jų pinkles nei!

Experts on taste

nepavarduojamai
giriamas, labiausiai
lengvas Schenley skonis.
Pasigardžiukite su šia
tikrai geresne degtine
savo gėrimui šį vakarą.

Enjoy SCHENLEY for Good Taste

Home Pro-War Quality Blended Whisky 86 Proof. 65% grain neutral spirits. Copr. 1948, Schenley Distillers Corp., N. Y. C.

Laiškas iš Vokietijos

Laišką gavo M. Daugirdienė,
1434 Clifton avenue,
Rockford, Ill.

(Ištraukos)

Gerb. p-ia M. Daugirdienė ir p-le L. Daugirdaitė!
Gavus iš Šelpimo Komiteto tremtinių naudai aukotų rūbų, radau Tamstų antrašus.

Pirmiausiai leiskite man Tamstai už dovanas nuoširdžiai dėkoti. Vis gi nuostabu, kad abu paltu, juodas ir raudonas, pasitaikė mano nuosavybėn. (Man ir mano dukrai). Mes esam Mažosios Lietuvos lietuviai. Mūsų gyvenimas — nuo 1944 m. VII mėn. — smarkiai pasikeitė. Būdami tėvynėje gerai gyvenom, o šiandieną belikome, karo vėtrai praėjus, elgėtos. Tai skaudu.

Nuo 1945-I mėn. nuo savo vyro taip pat jokių žinių neturiu ir jau vilties nustoju. Tikriausiai bus, jeigu neužves, ir rusų belaisvę patekęs. Kas ten — Rytų Prūsijoje — darėsi, tai galima tikriausiai sakyti, kad jo jau nebesulauksim.

Koks mūsų dabartinis gyvenimas galima įsivaizduoti. O grįžti į tėvynę neįmanoma — nes gana daug pergyveno mūsų broliai ir seserys Didž. Lietuvoje.

Aukščiausias mūsų Dievas neapleis mūsų, kartą ir mums saulė prašvis!

Jeigu Tamstai jokių sunkumų nesudarytu, maloniai prašau man iš ten lietuviško laikraščio redakcijos antrašą pranešti. Norėčiau skelbimą perduoti. Būčiau Jums labai dėkinga.

LONDONAS, birž. 13 d. — Markos Vifiades sako, kad taip vadinama "laisvų graikų valdžia" kontroliuoja 70% visos graikų teritorijos. Stkilėlių vadas pareiškė įsitikinimą, kad jis laimės kovą su dabartine graikų valdžia, nežūrint į amerikiečių teikiamą pašalpą.

Komunistų dienraščio korespondentas tvirtina, kad partizanai yra apginkluoti britų, amerikiečių ir kitais ginklais, atimtais iš valdžios kariuomenės.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Mūsų Bendrovė gelbsti tūkstančiams taupytojų sudaryt atsargas — išgyt nuosavus namus — naują automobilį — dėl apsaugos nuo netikėtų nelaimių. Jūsų taupiniai apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, PRADEK TAUPYTI DABAR...

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK RD. • CHICAGO 8, ILLINOIS
PHONE VIRGINIA 7747 JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

GERIAUSI BARGENAI

Naujų ir vartotų automobilių, pasimatykite su vadovais automobilių pasulyje. The Cook County Distributors, kurie per 30 metų tarnauja visuomenei. Mes galime jums suteikti šimtus dolerių. Nepirkite automobilio, seno arba naujo, kol nepasimatysit su mumis.

COOK COUNTY DISTRIBUTORS

1340 West 63rd St., prie Loomis Blvd.
CHICAGO DIDZIAUSI AUTOMOBILIŲ DISTRIBUTORIAI

MES ESAME TIESIOGINIAI DIRBTVES ATSTOVAI KAISER & FRAZER

Mes garantuojame, kad sutapsime jums pinigų. Atveškite savo seną automobilį ir mes išmainysime jį į naują arba gerą vartotą automobilį. VIRŠ 30 METŲ BIZNYJE.

Mūsų įstaiga atdara kasdien iki 9 val. vak. Sekmadieniais visą dieną.

COOK COUNTY DISTRIBUTORS

1340 W. 63rd STREET
ALL PHONES: WALBROOK 3700.

PUIKIAUSI, ARTISTIŠKI IR GERESNI REUPHOLSTERING IR RESTYLING

PLASTIC UŽDANGALAI DUODAMI PRIE KOŽNO SETO

5 METŲ KONSTRUKCIJOS GARANTIJA

DYKAI PAIMAM IR DASTATOM MIESTE IR UZMIESTY

RŪŠIS, DARBAS 79 METŲ PATYRIMO

DYKAI APSKAIČIAVIMAS — DIENĄ ARBA VAKARĘ CUSTOM PADARYTI RAKANDAI — IS DIRBTVES JUMS

PHONE YARDS 8619

JULIAN FURNITURE COMPANY
FACTORY SHOW ROOM 3921 ARCHER AVENUE

Sustiprinkite Raudoną Kraują KAD GAVUS DAUGIAU STIPRUMO

Jei jūsų kraujuje Stoka GELEZIES! Jūs, merginos ir moterys, kurios kenčiate nuo mažakraujistės, esate pageltusios, silpnos, "dragged out" — tas gal paeina nuo stokos krauju-geležies. Pabandykite Lydia E. Pinkham's TABLETS — vienas geriausių būdų kaip atgaivinti raudoną kraują, kad įgyti daugiau stiprybės — tokiam atsitikime. Pinkham's Tablets yra vieni iš geriausių krauju-geležies tonikų, kokį galite pirkti!

Lydia E. Pinkham's TABLETS

Seniausią Lietuvių Jewelry Krautuvė

JOHN A. KASS, Sav.
Pirkite visas savo damantines ir aukso dovanas, laikroščius Elrin, Hamilton, savo valkams molso užbaigimo atminčiai ir visokios kitokios rūšies dovanas galite pirkti tiesiogiai Lietuviški Jewelry krautuvėje už prieinamas kainas.
Mūsų krautuvėje yra lietuvių akčių gydytojas. Krovias akis išlato ir ašinius prietaikus. Turite didelį patyrimą egzaminavimo akčių ir akinių prietaimų.
DR. M. KASS, Optometrist
4102 Archer Ave. ir Mozart St.
Tel. LAFAYETTE 8617.

EXTRA! EXTRA!
Peraitytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
Tel. ENGLEWOOD 5028

SEND PRIIMA

MAISTO SIUNTINIŲ UZSAKYMUS. VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS, IŠSKIRIANT U. S. S. R., TAIPGI I FRANCŪZIJA, ITALIJA, BELGIJA, OLANDIJA, DANIJA IR ANGLIJA.

Maisto siuntiniai APDRAUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adreso — pinigai gražinami. Pakelę dingęs siuntinys pakeičiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS 8-21 DIENOS! I VISUS KRASTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėlių Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymo siuntinių tipą numerius. Galima užsakyti keli pakelėliai tam pačiam gavėjui.

No. 1 2 sv. taukų, kiaušinių.
2 sv. bekono
\$8.00 2 sv. salami desros
2 sv. kenuotos jautienos
1 sv. pieno miltelių.

No. 2 2 sv. bekono
2 sv. kenuotos jautienos.
\$6.00 2 sv. pietų Afrik. apels.
marmelado
1 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių
1 sv. sokolado, blocks

No. 3 2 sv. kiaušinių taukų
2 sv. bekono
\$6.50 2 sv. cukraus
2 sv. aukšč. rieš. sūrio
1 sv. kavos pupelių.

No. 4 \$2.95 9 SVARAI CUKRAUS

No. 5 \$4.98 9 SV. KAVOS Pupelių

No. 6 4,5 sv. cukraus
\$4.00 4,5 sv. kavos pupelių

No. 7 200 Chesterfield cigarečių
\$2.00 (Išskiriant Vok. ir Italiją)

No. 8 16 sv. sudytų silkių stati-
\$5.95 nėlė (Tik i Vokietiją)

No. 9 10 sv. kvietinių miltų
\$2.85 4 unc. kepimo miltelių

EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!!
2 sv. kenuotos jautienos
2 sv. bekono
No. 10 2 sv. kiaušinių taukų
\$7.95 1 sv. sokolado, blocks
1 sv. cukraus
1 sv. kavos pupelių.

Čia nurodytose kainose įskaitytos pristatymo, draudimo ir kitos išlaidos.
Atskirai latimes su draugijomis komitetams ir pavieniams asmenims dėl didesnių užsakymų.
Nedelsdami šiandien pasiūskite savo giminėms, draugams siuntinius!

MOKAME 3% DIVIDENDŲ UŽ VISUS INDELIVUS

Apsimoka laikyti pinigus mūsų taupomaj įstaigoj, nes jom padėtos santaupos yra saugios, tuo reikalu jau nereikia rūpintis.
Tamsta taip pat gali įsigyti reikalingą saugumą, jei pradėsi pas mus taupyti. Pamažį sąskaiton nešdamas savo santaupas, nei pats nepasijusi, kaip sudarysi gražią atsarginę sumą. Santaupas iki \$5,000.00 garantuoja Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 3317

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiadi., nuo 9 ryto iki 12 diena. Ketvirtadi., nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštadi., nuo 9 ryto iki 2 pp.

Subscription Rates:

\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4c. per copy.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicagoje per išsiuntinėtąjį:	
Viena kopija	4c.
Savaitei	25
Mėnesiui	90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00

Užsieniuose:

Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius, Leidžiama Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Nacionalizmas Vokietijoje

Tarptautinis Komitetas Europos Klausimams Studijuoti, sudarytas iš britų, francūzų, norvegų ir belgų, sako, kad vokiečių galvojimas beveik nepakitęs nuo to laiko, kai sugriuvo Hitlerio valdžia. Vokietijoje esąs labai stiprus nacionalizmas. Jeigu nacių partijai būtų leista viešai veikti, tai dauguma vokiečių vėl balsuotų už ją, kaip kad balsuodavo (! — "N." Red.) Hitlerio viešpatavimo laikais. Neapykanta prieš žydus esanti tokia pat stipri, kaip ir pirmiau.

Sunku pasakyti, kiek yra pagrįstas faktais šitas komiteto pranešimas. Klausimas, ar buvo bešališki asmenys, kurie darė tyrinėjimą, ir su kokiais vokiečiais jie matėsi ir kalbėjosi, teiraudamiesi apie jų nuotaikas? Vienas vadovaujantiųjų Tarptautinio Komiteto narių yra lordas Vansittart, buvęs per ilgus metus britų užsienio ministerijos reikalų vedėjas (Permanent Undersecretary of the Foreign Office). Jisai pasižymėjo tuo, kad jau karo pradžioje ėmė skelbti savo įsitikinimą, jogei visa vokiečių tauta esanti "sugedusi" ir turinti būti nubausta už Hitlerio piktadarybes.

Jungtinės Valstybėse panašiai galvojo buv. išdo sekretorius Henry Morgenthau Jr., kuris buvo įpiršęs Rooseveltui ir Churchillui savo "planą" sunaikinti Vokietijos pramonės ir paversti ją agrikultūros šalim.

Jeigu ir kiti komiteto nariai žiūrėjo į vokiečius per Vansittarto akinius, tai jie nieko kita ir negalėjo Vokietijoje užtikti, kaip tiksliai nacionalizmą, antsemitizmą ir hitlerizmą. Komiteto pranešimo žodžiai, kad dauguma vokiečių "vėl balsuotų" už nacių partiją, kaip kad balsuodavo pirmiau, nerodo, kad pranešimo autoriams labai rūpi tiesa. Nes nė vienuose laisvuose rinkimuose Hitlerio partija nėra gavusi daugumos; garsieji nacių "reichstago rinkimai" būdavo komedija, o ne laisvas žmonių valios pareiškimas.

Tačiau, gal būt, yra tiesos tame lordo Vansittarto ir jo draugų pasakyme, kad nacionalistinės nuotaikos Vokietijoje po karo nesumažėjo. Būtų stebūklas, jeigu jos būtų ėmusios nykti, žinant tas aplinkybes, kuriose Vokietija gyvena per pastaruosius trejus metus. Kraštas yra apkarpytas, suskaldytas ir suraižytas į okupacijos zonas; gyventojai ne tik neturi savo valdžios, jie neturi teisės be okupacinių vyriausybų leidimo nei leisti savo laikraščius, nei organizuotis, nei sueiti į mitingą; dirbtuvės yra ardamos ir jų mašinos gabenamos į svetimus kraštus; miestuose žmonės gyvena pusbadžiais. Ir į tą dalį Vokietijos, kurioje dar yra šiek-tiek laisvės, atbėgo milijonai vokiečių iš kitų kraštų, iš kurių juos išviją, atėmę jiems visą jų turtą, kartais net paskutinį švarką nuo nugaros.

Jeigu šitokioje padėtyje tektų pagyventi kelis metus anglams, francūzams arba belgams — ar jie nebūtų nacionalistai? Ar jie negeistų nusikratyti svetimų jungu, savo kraštą suvienyti ir įkurti savo valdžią? Ar jie nesvajotų apie tai, kaip atkeršijus savo skriaudikams?

Francūzija ir Belgija, beje, yra išgyvenusios ilgus vokiečių okupacijos metus. Bet tai buvo karo metai; ir visi žino, kad net hitleriški okupantai taip neslėgė francūzų ir belgų, kaip dabar kad slėgia bolševikiški ir "demokratiški" okupantai Vokietiją. Ar vokiečiai negalėjo tikėtis, kad demokratinės valstybės, laimėjusios karą, padarys savo nugalėtinis priešams daugiau žmoniškumo, negu Hitleris? Jie nusivylė. Kokias gi išvadas jie gali iš to padaryti?

Kada visa vokiečių tauta yra baudžiama už Hitlerio gaujos piktadarybes, tai juk tie vokiečiai, kurie kovoję prieš Hitlerį, jaučiasi dabar labiau pažeminti, negu tikrieji kaltininkai. Naciai gali iš jų juoktis!

Tie, kurie smerkia vokiečių nacionalizmą, daugiausia yra pasidaravę tam, kad Vokietija negalėtų patirti, jogei teisingumo ir tarptautinio bendradarbiavimo principai yra geresnis keliorodis į ateitį, negu tautinis egoizmas.

— APŽVALGA —

MASINIAI RUSŲ PASIDAVIMAI NACIAMS

Maskvos propaganda ilgą laiką skelbė, kad, vokiečiams pradėjus pulti Sovietų Sąjungą 1941 m. birželio mėn., rusai ir kitų Stalino valdomų tautų žmonės su didžiausiu entuziazmu stoję į kovą prieš agresorius, gindami iki paskutinio kraujo lašo sovietų kraštą ir komunizmo tėvynę. Bet tai melas. Stalino imperijos gyventojai pradėjo visai nenorėjo priešintis vokiečiams; net sovietų Raudonoji armija ištaisais pulkais pasiduodavo priešiui.

Raudonarmiečiai ne tik pasiduodavo Hitlerio armijoms, bet tuojau siūlydavosi vokiečiams eiti į talką ir kovoti prieš SSRS valdžią. Tai yra faktai, paremti dokumentais ir daugelio žmonių pasakojimais.

Daug žinių apie tai pateikia žinomas rusų rašytojas Boris Nikolajevskis, kuris neperseniai buvo nuvykęs į Europą ir tenai praleido keletą mėnesių, lankydamas rusų D. P. stovyklas ir pasikalbėdamas su SSRS "negrįžėliais," gyvenančiais įvairiuose miestuose. Surinkęs gausią medžiagą apie 1941-1945 metų defektizmą, jisai parašė straipsnį New Yorko "Naujųjų žurnalų" ("Novyj žurnal," XVIII num.).

"Dabar jau žinoma," skaitome Nikolajevskio rašinyje, "kad pirmasis laikotarpis sovietų fronte pasižymėjo masiniais pasidavimais į nelaisvę. Niurembergo byloje buvo paskelbti dokumentai, iš kurių matyti, kad per pirmuosius keturis karo mėnesius pasidavė vokiečiams į nelaisvę 3.9 milijonų žmonių. Iš kitų irgi vokiečių duomenų matyti, kad per 1941-1942 m. m. žiemą per vokiečių stovyklas perėjo viso apie 5.5 mil. žmonių. Kadangi 10-15 nuoš. belaisvių paprastai sugebėdavo pasprukti ir nepatekti į stovyklas, tai iš tikrųjų belaisvių skaičius per tą pirmąją karo žiemą reikia manyti pasiekus iki 6 milijonų žmonių. Tai — skaitmuo, kuriam panašaus nežino istorija visų karų, kuriuos yra turėjusi žmonija. Į jį reikia žiūrėti, kaip į savo rūšies plebiscitą sovietų armijoje prieš karą ir prieš vyriausybę, kuri tą karą vedė."

Šeši milijonai raudonarmiečių atsiskak kovoti už sovietų valdžią ir jos "vokėdžius" Staliną, sutikdami geriau būti nacių belaisviais, negu ginti komunistų valdomą kraštą.

Ne gana to, kad jie nenorėjo kovoti už Sovietų Sąjungą. Daugelis jų prašė atsukti ginklą prieš Sovietus!

Belaisviai Pagėgių stovykloje

Boris Nikolajevskis, toliau, pasakoja:

"Mažiau žinomas, bet ne mažiau svarbus žmonių nuotaiksom suprasti yra kitas faktas: milžiniškas skaičius pasidavusiųjų į nelaisvę tuojau pareiškėdavo savo geidimą atsukti ginklą prieš sovietų valdžią. Tai būdavo paprastai atskirų asmenų ir nedidelių būrelių pareiškimai, kurių niekas neužregistruodavo. Bet yra žinomi ir stambūs pareiškimai, turėjusieji ryškių politinių demonstracijų pobūdį. Reikšmingas situ atžvilgiu pasireiškimas, įvykęs 1941 m. rugsėjo mėn. Pagėgių miestelyje (Lietuvoje, už kokių 7 kilometrų nuo Tilžės). Tenai buvo viena iš pirmųjų stovyklų, kurias vokiečiai įsteigė karo belaisviams Lietuvos srityje. Rugsėjo mėn. joje buvo 26 tūk-

šantais žmonių — ir iš jų virš 12 tūkstančių davė savo parašus po pareiškimu vokiečių karo vadovybei, kad jie geidžia eiti savanoriais į kovą prieš bolševikus. Pasirašiusieji sakė, kad, jų nuomone, jau atėjo laikas pakeisti valstybių karą į pilietinį karą prieš Stalino vyriausybę. Autoriai, aišku, buvo išėję gerą bolševizmo mokyklą ir gerai atsiminė Lenino 'balandžio tezius.' (Savo garsiuosius "tezius" Leninas paskelbė 1917 m. balandžio mėnesį, atvykęs su pagalba Vokietijos generalinio štabo iš Šveicarijos į Rusiją, kurioje neseniai buvo nuversta caro valdžia ir jau veikė laikinoji Revoliucinė Vyriausybė. Leninas agitavo prieš karo teizmą su vokiečiais — todėl kazerio valdžia jam ir pinigų davė! — ir šaukė Rusijos karėivius ir darbininkus atsukti šautuvus prieš savo valdžią.)

Vokiečiai nusigando

"Šitas pareiškimas padarė tada didelį įspūdį stovyklos administracijai, — bet įspūdis buvo ne toks, kokio laukė autoriai. Vienas iš pastarųjų, pats buvęs Raudonosios Armijos gydytojas, šių žodžių rašytojui papasakojo apie savo tuo metu turėtą pasikalbėjimą su vyriausiuoju stovyklos gydytoju, vokiečiu. Pastarąjį belaisvių nuotaika, išreikšta jų pareiškime, nugąsdino kone labiau, negu pats karas:

"Vadinasi, — sušuko jisai, — jums dar neišdilo revoliucinės nuotaikos. Ir jūs norite, kad mes duotume jums į rankas ginklą? Argi jūs laikote mus idiotais? Juk mes suprantame, kad jūs, išviję Staliną, atsuksite ginklą prieš mus."

"Ir ginklą jienis, iš tiesų, nedavė. Toje karo stadijoje Hitlerio valdžia buvo tikra, kad pergalė rusų fronte bus greitai laimėta, ir nenorėjo Rusijos žmonių talkos prieš Staliną."

Vokiečių armijos generolai galvojo blaiviau. Vyriausybės karas vadas gen. Brauchis buvo pritaręs rusų armijos organizavimui iš karo belaisvių. Kai sekanti (1942) metų vasario mėn. buvo pradėta tokia armija kurti, apie 90 nuoš. rusų karo belaisvių stovyklose jau buvo išmirę nuo bado, šalčio ir ligų.

Bet Hitleris susikirto dėl to su gen. Brauchiū ir pašalino jį iš karo vadovybės, paskirdamas jį vieton gen. Keitelį. Vėliau vistiek buvo bandymų sudaryti armiją iš rusų belaisvių ir savanorių kovai prieš Sovietus. Stambiausias šitų bandymų yra susijęs su gen. Vlasovo vardu. Bet geriausia proga jau buvo praleista.

Hitlerio ir jo patarėjų žioplumas nedavė jiems galimybės išnaudoti SSRS žmonių nepykantų prieš Staliną savo tikslams. Sovietų vergai buvo priversti prieš savo norą kovoti už valdžią, kurios jie neapykėntė. Tą jų neapykantą aukščiau paminėtieji faktai parodo ko aiškiausiai.

—Vengrijos prezidentas Zoltan Tildy pakeitė mirties bausmę kun. Janos Asztalos. Ji karo teismas nubaudė už Pospetri kaimo gyventojų kursymą "žudyti policininkus."

—Firestone gumos bendrovė sutiko pakelti darbininkams atlyginimą 11 centų į valandą, ji jau pasirašė naują darbo sutartį.

—Užsienio turistai jau dažnėja Prancūzijoje, visi didesni Paryžiaus viešbučiai pilni.

—Indija nutarė pasikeisti diplomatais su Vatikanu.

D-RAS KAZYS GRINIUS SU JAUNAISIAIS...

Ką tik gavau D-ro K. Griniaus "Atsiminimai ir mintys". Tai didelė (300 pusl.), gražiai išleista knyga. Aš nespėjau jos perskaityti, tik vienur kitur akį mečiau... Matyti, kad joje yra galybė medžiagos mūsų visuomeninio ir politinio gyvenimo susidomėjusiems!

Štai vienoj vietoj autorius rašo: "Aš jau nuo 1890 metų kiek arčiau buvau susipažinęs Maskvoj su užsienie literatūra, buvau nusistatęs caro valdžios nieko neprašyti, tik reikalauti ir kelti prieš valdžią ką galima, kad ji sugriūtų ir kad Rusijoj įsiviešpatuotų demokratine tvarka". Vėl kitoje: "Kriščiūkaitis, Mašiotas prižiūrėjo, kad 'Varpe' ir 'Ūkininke' nebūtų per daug erzinama caro valdžia", o, girdi, mums, jauniems "nepatiko mūsų laikraščiai be žarijų, be priekaištų carui ir jo talkininkams". Dar kitoj vietoj rašoma: "Aš dar ketvinto medicinos kursą beeidamas buvau pusėtinau pasikaitęs socialistinė literatūros", bet "socialistų, ypač marksininku, aš nepasidariau"...

Tai paskaičius man prisiminė vienas vėlesnis įvykis, kuris rodo, kad D-ras K. Grinius jaunas apsisprendęs demokratu-liberalu, tokiu paliko ir vėliau, nesusenėjo ir jau pusšimtį varydamas tebėjo su jaunaisiais.

Tai buvo liaudininkų konferencijoje 1914 metų vasarą J. Vileišio bute Vilniuje. Buvo

svarstoma nauja liaudininkų programa, kurią buvo paruošęs ir atspausdinęs slapta leidžiamame "Varpe", A. Rimka (žurnalistas, 1914-1917 m. gyvenęs JAV, vėliau Kauno, Vilniaus universitetų žymtus profesorius, miręs 1944 m.). Ginčai buvo dideli. Kaip visur, taip ir čia buvo du sparnai: Kairiųjų sparnui atstovavo M. Šleževičius (tada jaunas advokatas, vėliau žymus mūsų valstybės vyras, miręs 1939 m.), A. Sugintas (tada studentas, vėliau advokatas) ir kiti jaunieji; dešiniąjam sparnui — A. Bulota (advokatas, buv. Valst. Dūmos atstovas, vokiečių sušaudytas 1944 m.), V. Palukaitis (mokytojas, miręs 1932 m.) ir kiti.

Pirmieji stengėsi, kad programa būtų radikalesnė, jie nesijojė ir šiek tiek socialistinių pradų į ją įkišti: antrieji suko visai į kitą pusę. Vyravo pirmieji.

Aš gimnazistas, pirmą kartą tokiom kompanijom paklūvus, klausiausi ausis pastatęs ir, atsimenu, man didelį įspūdį padarė, kad aš sprendžiamuoju momentu d-ras K. Grinius pareiškė, kad jam ne visą yra prie širdies, bet jei jau, girdi, jaunieji taip mano būsiant geriau, tai ir jis pasiliks su jais. O tuo tarpu Bulota, Bulotienė, Palukaitis išėjo iš konferencijos ir nebežinau, ar jie vėliau besugrižo į liaudininkus. — J. V. 1948.v.14.

LIETUVOS TRAGEDIJA DIPLOMATINIŲSE DOKUMENTUOSE

(IŠ ELTOS BIULETENIO NR. 22)

(Tęsinys)

Frames 112294-112297, serial 104

Vokietijos ambasadorius Sovietų S-goje (Schulenburg) Sovietijos užs. reikalų ministerijai

Maskva, 1940 m. liepos 11 d. Tgb. Nr. A/3192/40

... Visas politinis susiinteresavimas Maskvoje yra suskencentruotas į įvykius Baltijos valstybėse ir į tai, kas įvyks su Turkija ir Iranu. Daugelis mano, kad trys Baltijos valstybės taps visiškai priklausomos nuo Maskvos, t. y. jos bus inkorporuotos į Sov. S-gą. Trijų Baltijos valstybių pasuntinybės Maskvoje mano, kad jos bus panaikintos ir turės trumpiausiu laiku susilikviduoti. Bendrai manoma, kad sovietų vyriausybė pareikalaus pasišalinti visas svetimasias misijas iš Kauno, Rygos ir Talino. Susijaudinimas tarp čia esančių lietuvių, latvių ir estų yra nepaprastai didelis. Tačiau, tolimesnė įvykių raida lauktina. (165 p.)

Frames 214783-214788, serial 407

Vokietijos užs. reik. ministerijos pro memoria

Atsilankęs pas mane Lietuvos ministeris pareiškė štai ką:

Atsižvelgdamas į svarbius įvykius jo krašte jis laiko savo pareigą nepraleisti tytomis šių įvykių:

Jis savo nusistatymą tų įvykių atžvilgiu yra sutraukęs savo rašte Reicho užs. reik. ministeriui. Rašto pateikimas laikomas jo vienašališku aktu ir jis vienas už jį prisimams atsakomybę. Tuo veiksmu jis nenorįs sudaryti bet kurių sunkumų Vokietijos politikai.

Klausimas kilo šiuo būdu: Prieš kiek laiko (Lietuvos) užs. reik. min. Urbšys kaip apsaugos priemonę nurodė visiems Lietuvos ministeriams imtis tokio žygio, jei (Lietuvos) suverenumas turėtų būti perleistas Sov. S-gai. Po susizinojimo tarp Lietuvos ministerių jis

esąs tikras, kad šiaandien visose sostinėse, kur Lietuva atstovaujama, bus įteiktos atifinkamos notos. Tada ministeris įteikė man prideramą raštą, kuriame pareiškiamas "iškilmingiausias ir griežčiausias protestas."

Ponui Škirpai pasakiau, kad šiuo metu aš ketinu įteiktąjį dokumentą pasilaikyti, ir iš jo pareiškimų supratau, kad jis ne laukia jokių komentarų (dėl įteiktojo rašto). Tačiau aš jam negalėjau pasakyti, ar Vokietijos vyriausybė iš viso būtų pasirengusi priimti tokią notą, ir dėl to turį rezervuoti sau teisę ją grąžinti.

Tada ministeris pareiškė, kad jis, ypatingai turėdamas galvą žinomą Vokietijos laikyseną, notoje yra praleidęs vieną punktą, kurį kiti Lietuvos ministrai įjungė į savo notą, įteiktas vyriausybėms, prie kurių jie yra akredituoti, būtent, prašymą nepripažinti inkorporacijos. Ministeris paklausė, ar jis negalėtų bent žodžiu pareikšti kalbamą prašymą. Aš tai atnečiau, ir kį ministeris pareiškė, kad tas jo prašymas laikytinas nebuvisiu. Pagaliau ministeris pasakė, kad jis ketina apie savo žygį paskelbti per ELTOS agentūros Berlyno skyrių, kadangi tai jam atrodo reikalinga jo asmeniškai laikysenai įvykių atžvilgiu pabrėžti.

Aš paprašiau ministerį susilaikyti nuo paskelbimo, ir jis pažadėjo.

Pateikiama per sekretorių Reicho užs. reik. ministeriui, prašant nurodymų, ar nota pasilaikytina. Lauktina, kad Latvijos ir Estijos ministrai gal čia pateikti panašaus turinio notas. Latvijos ministeris prašė pasimatymo su manim šiandien 17,30 val.

Woermann. (168-169 p.p.)

PRIEDAS Lietuvos min. Vokietijoje (Škirpa) Reicho užs. reik. min. (Ribbentropui)

Nr. 3991 Berlynas, 1940 m. liepos 21 d.

Pone Reicho Ministrė, Turiu garbės Jūsų Ekselencijai pareikšti kas seka: Kaip jau yra žinoma, Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjunga, pasinaudodama nereikšmingu ir nepagrįstu pretekstu, 1940 m. birželio 14 d. įteikė Lietuvai ultimatumą, kuriuo buvo reikalaujama:

1. priversti konstitucinę Lietuvos Vyriausybę atsistatdyti;
2. neuorodant teisiskai pagrįstos kaltės, patraukti teismo atsakomybėn Vidaus Reik. Ministerį ir Saugumo Departamento Direktorių ir
3. leisti neribotam sovietų karinių pajėgų skaičiui įžygiuoti į Lietuvą.

Kitą dieną rusų raud. armija, kuri perėjo Lietuvos sieną, užpuolusi lietuvių pasienio sargybas, užėmė visą Lietuvą. Vėliau specialiai iš Maskvos atsiųsto sovietų aukšto valdininko mums buvo pristata tariamoji vyriausybė ir Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjunga paėmė ir savo rankas viso valdymo kontrole.

Norint galutinai Lietuvą inkorporuoti į Socialistinių Sovietų Respublikų S-gą, š. m. birželio 14 d. buvo padaryti rinkimai į Seimą, kuris visiškai suklastojė lietuvių tautos valią.

Kad nuslopinti bet kokį pasipriešinimą, dar prieš rinkimus buvo uždarytos visos lietuviškos draugijos ir organizacijos, pašalinant redaktorius buvo išprievartauta lietuvių spauda ir sumiti daugiau ar mažiau visuomeniniame gyvenime įtakingų žmonės. Valstybinių įstaigų vedėjais, ypatingai saugumo policijoje, buvo paskirti asmenys, kurie anksčiau buvo vieši Lietuvos valstybės priešai.

Komunistinė partija buvo vienintelė politinė organizacija, kuri galėjo legaliai veikti. Ji viena tik turėjo sprendžiamosios įtakos ir minėtus rinkimus. Tebuvo leistas vienas kandidataų sąrašas ir būtent komunistų partijai priimtinas.

Kad kuo platesnes mases priversti dalyvauti rinkimuose, kiekvienam, kuris nenorėtų dalyvauti balsavime, buvo grasiama paskelbti esant tautos priešu ir, be to, buvo labai kontroliuojama balsuojantieji asmenys.

Netrukus pasirodė, kad tokiose sąlygose išrinktas seimas buvo komunistų rankose, taigi ir Socialistinių Sovietų Respublikų vyriausybės aklas frankis. Šiandien 1940 m. liepos 21 d. Seimas priėmė nutarimą krašto viduje įvesti sovietų santvarką ir Lietuvą inkorporuoti į Rusijos-Sovietų Respublikų S-gą.

Visos šios Socialistinių Sovietų Respublikų S-gos priemonės sudaro flagrantiškausį pažeidimą visų tarp Lietuvos Respublikos ir Socialistinių Sovietų Respublikų S-gos pasirašytų sutarčių, o ypatingai:

1. 1920 m. liepos 12 d. Tarkos Sutarties, kuria Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjunga, kaip buvusios caristinės Rusijos įpėdinė, be jokių rezervų pripažino Lietuvos nepriklausomybę ir savarankiskumą ir visiems amžiams atsisakė nuo suverenumo teisių, kurių Rusija yra anksčiau turėjusi Lietuvos atžvilgiu (žiūr. 1 str.);

2. 1926 m. rugsėjo 22 d. Nepuolimo Pakto ir jo 1931 m. gegužės 6 d. ir 1934 m. balandžio 4 d. pratėsimus. Šia sutartimi SSRS pasizadėjo visais atžvilgiais respektuoti Lietuvos suverenumą, o taip pat jos teritorinį integralumą ir neliečiamybę (žiūr. 2 str.), ir susilaikyti nuo bet kurio jėgos panaudojimo (žiūr. 3 str.);

3. 1939 m. spalio 10 d. Saviarpės Pagalbos Sutarties, kuria SSRS dar kartą iškilmingai Lietuvą patikrino jokiais atvejais nepaliesi Lietuvos Valstybės suverenumo ir jos vidaus santvarkos.

(Bus daugiau)

"NAUJIENOS YRA JOSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS — UŽSIRASYKITE JAS.

Chicago Lithuanian Society

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija.
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA:
K. KAIRIS, prezidentas
K. AUGUSTAS, išdėininkas
K. P. DEVEIKIS, vice-prez.
P. J. RIDEKAS, trustisas
EMMA ASCILLA, sekretorius
P. MILAŠEVICIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr-jos Doktoras, K. GUGIS, Dr-jos Advokatas

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS PASTOGĖS

Apdrauda

Juo tolyn, juo žmonės labiau pradeda suprasti, jog apdrauda yra, taip sakant, vienas geriausių investavimų. Ir tai tokios rūšies apdrauda, — apdrauda nuo ugnies, apiplėšimo, ligos nelaimės ir t.t. Kai viskas gerai klojasi, tai į tuos dalykus nekreipiama dėmesio. Bet kai atsitinka nelaimė vienokioje ar kitokioje formoje, tai tada paryskėja apdraudos svarbumas.

Imkime tokį pavyzdį: atsitinka nelaimė su automobiliu, dėl kurios užmušamas arba skaudžiai sužeidžiamas žmogus. Jei automobilistas neturi apdraudos nuo tokios nelaimės, tai jis gali labai skaudžiai finansiskai nukentėti (net prarasti keletą tūkstančių dolerių).

Dėl gaisrų žmonės irgi praranda milijonus dolerių (daugiausia kai sudega namuose rakandai, drabužiai ir kiti daiktai. Žodžiu sakant, viena tokia skaudė nelaimė gali žmogų visai finansiskai sunaikinti.

O kaip yra su ligomis?

Kol žmogus jaunas ir sveikas, tai jis visai negalvoja apie tai, kas su juo gali atsitikti ateityje. O su juo atsitikti gali labai nemalonių dalykų. Tegul tik, parvyzdžiui, jis rimtai suseraga ir patenka į ligoninę. Kelios savaitės ligos dažnai atsieina kelis šimtus dolerių. Tai faktas, kuriuo pradeda susirūpinti ir kai kurios valstijos.

Dabartiniu laiku į ligas daugiausia pradėjo kreipti dėmesį Kalifornijos valstija. Tos valstijos gubernatorius Warren net

paskyrė specialią komisiją, kuri ilgoką laiką rinko žinias apie tai, kokią sunkią našta ligos sudaro šeimoms ir paskiriems asmenims. Surinktos statistikos duomenys rodo, jog dažnai vieno šeimos nario kiek rimtesnė liga gali labai sunkia našta užgulti visą šeimą (įtraukti ją į skolą, iš kurios ji tik per kelis metus tegali išsikrapštyti). Komisija paduoda šimtus pavyzdžių, kurie rodo, kokią sunkią finansinę našta sudaro ligos. Paduodama skaičiai, kiek atsieina operacijos, ligoninė ir kitos su sirgimu susijusios išlaidos. Iš tų skaičių matyti, kad kartais poros ar trejetas savičių būvimas ligoninėje atsieina kelis šimtus dolerių.

Tie faktai paakstino Kalifornijos gubernatorių siektis praversti savo rūšies socialią apdraudą nuo ligos. Vadinasi, daromos yra pastangos, kad tos valstijos gyventojai ligos atvejų būtų aprūpinti pašalpa pavidule medikalės priežiūros bei ligoninė.

Kas iš visų tų pastangų išeis, tai sunku pasakyti. Gali praėjti dar gerokai laiko, kol Kalifornijoje bus tokia apdrauda įvesta. O apie kitas valstijas nėra reikalo nė kalbėti, — ten apie tokios rūšies apdraudą beveik nekalbama. Ir kol nėra socialės apdraudos nuo ligų, tai tenka tokios apdraudos ieškoti kitur. Štai kodėl yra tikrai verta priklausyti organizacijoms, kurios moka ligos pašalpą. Ypačiai pravartu priklausyti dabartiniu laiku, kada sirgimas tikrai brangiai atsieina.

Sia proga Chicago Lietuvos Draugijos nariai yra prašomi paraginti savo gimines, draugus ir pažįstamus įsirašyti į mūsų draugiją, kuri suteikia pagalbą kaip tik tokiu momentu, kuomet ji yra labai reikalinga, — atseit, suteikia pašalpą ligos atveju.

Cicero

Cicero Lietuvių Kultūros Draugijos pusmetinis susirinkimas

Cicero Liet. Kultūros Draugijos pusmetinis susirinkimas vyks birželio 17 d. L. L. sveitainėje, 14th ir 49th Ct. Prasiidės 8 val. vakaro.

Draugijos nariai, kurie gyvenate Cicero ir Berwyn, malonėkite dalyvauti susirinkime, nes turime daug svarbių reikalų. Pasitarsime apie mūsų organizacijos reikalus. Be to bus išduota apyskaita iš mūsų įvykusių parengimo. Žinoma, kaip ir paprastai, galėsite užsimokėti mokesčius. — Sekretorius

PAIEŠKOJIMAI

Daugelytės Valerijos, kilusios iš Paliepio kaimo, Panevėžio valsčiaus, Rokiškio apskrities, išvykusios į Kanadą maždaug po 1924 m. ir iki karo gyvenusios Kanadoje, bet besirengusios išvykti į U.S.A. — ieško Bronė Kazlauskaitė-Grintalienė iš Kučgalio kaimo, Papilės valsč., Biržų apskr.

Adresas: Mrs. B. Grintalienė, Dragsback lejern, Thisted, Danmark.

***

Antanas Barkauskas ieško savo giminių:

1. Barkauskų
2. Makarevičių
3. Litvinskų

Visi jie kilę iš Užtakų kaimo, Rumšiškio valsčiaus, Kauno apskrities.

Mano adresas: A. Barkauskas, c/o Mrs. Rosas, 58 Old Forest Hill Rd., Toronto, Ont., Canada.

"NAUJIENŲ" PIKNIKAS
BIRŽELIO 27 — 1948
Liberty Darže

Chicago's State Street... "Main Street" of America

ČIA CHICAGOJE — ant didelės skalės ir iškilingu tempu — yra Main Gatvė Amerikoje.

Išilgai State Street randasi 1000 akru retail lubų — didžiausia koncentracija retail išpardavimo vieta pasaulyje.

Čia 20,000 išdirbinėtojų — Amerikos, Europos, Lotynų Amerikos ir Azijos — pasiūlo viską, pradėdamas spilką ir žaidimui siutu iki artichokės ir aeroplanu, pajusite mušančią pulsa retail Amerikos kiekvieną dirbamą dieną.

Šioj užgimimo vietoj Amerikos departmentinių krautuvių, išdirbinėtojų retail prekinių, jau per daugelį metų yra įvertinami kostumerių ir greitai pripažįstami tam tikromis sąlygomis.

State ir Madison yra didžiausias pasaulyje pirkimo kampas. Kasdien vidutiniškai 450,000 kostumerių spaudžiasi sąlygotais eilėmis ir keltuvais didelėse departmentinėse krautuose, šiose dinamiskose devyniuose blokuose, apskaičiuojant 60 nuosimėjų Chicago.

Chicago departmentinių krautuvių išpardavimus, kurie siekė iki 326 milijonų dolerių 1947 metais. Likusieji 40 nuosimėjų išpardavimų yra daroma 75 svarbiose vietose pirmo centruse, kurie tęsiasi nuo State gatvės iki miesto rubežių ir apylinkių rezidencijų vietovių.

Jei "better mousetrap" galima parduoti bile kur, tai ji galima parduoti Chicagoj. Šioje pardavineje srityje randasi 5,314,000 asmenų. Septyni milijonai pirkėjų randasi 100 mylių aplink Chicago ir čia yra jų rinkla. Randasi dešimtis milijonų žmonių apylinkėje 150 mylių — šešiasdešimt milijonų apylinkėje 500 mylių — ir nesuskaitomi tūkstančiai, kurie kasmet praleidžia atostogas šioje srityje jie pasinaudoja kultūrinėmis ir pasilinksminimo vietomis.

State Street yra daugiau negu išreikšimas esmingumo, turtingumo ir agresyvumo Chicago ir Northern Illinois, net daugiau negu tikrasis "test Markets" vienoje vietoje. Tai yra didžiausia ir tipiškiausia rinka prekėms iš visos Amerikos ir viso pasaulio.

For more information, communicate with the
TERRITORIAL INFORMATION DEPARTMENT
Marquette Building — 140 South Dearborn Street, Chicago 3, Illinois — Phone RANdolph 1617
COMMONWEALTH EDISON COMPANY

"Naujienu" Piknikas

"Kas skaito ir rašo, tas duonos neprašo".

Kas skaito "Naujienas", tas žino, kad skaito teisingas žinias. Tas žino, kad "Naujienu" dienraštis kovoja dėl Lietuvos nepriklausomybės; gina demokratinius principus. "Naujienu" dienraštis pasiekia lietuvius beveik visuose pasaulio užkampiuose.

"Naujienos" savo artimiesiems kaimynams rengia šaunią gegužinę-pikniką birželio 27 dieną Liberty darže, Willow Springs, Ill.

Vieta labai graži ir daugeliui chigagiečių gerai žinoma. Girdėjau, kad šokiams būsianti gera muzika. Būsią daug svečių net iš Europos.

Iki mafonaus pasimatymo "N." gegužinėje birželio 27 d. — Vincent Van Gndt.

Pasitiko Kaip Didvyri

Praėjusią savaitę New York'e įvyko kumštynės. Tony Zale, iš Gary, Indiana, trečiame susikirtime (raunde) išmušė iš kumštynių Rocky Graziano. Kova ėjo už vidutinio svorio čempionatą.

Sekmadienį Zale sugrįžo į Gary. Čia ji pasitiko kaip didvyri. Traukiniui sustojus, du augaloti vyrai pasigavo čempionat ant pečių nešti. Sveikino jį miesto mēras Eugene Swartz, vietos prekybos būto prezidentas Clarence Goris ir kunigas Lautance T. Grouthouse. Sveikino Amerikos Legiono postai ir kitokių organizacijų atstovai.

Susidarė penkių mylių paradas. Tą dieną ruošta įvairios pramogos vis susijusios su Tony Zale laimėjimu. Tūkstančiai žmonių stebėjo šaligatviuose kaj Zale važiavo į namus, kuriuose gyvena.

Išdirbame Geriausius Seklyčioms Setus

Turime didelį pasirinkimą su plieniniais diržais SEKLYČIOMS SETU.

Teikiama garantuota medžiaga ir darbas už labai prieinamas kainas.

JOE KAZIK-KAZIKAITIS, Sav.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
4140 Archer Avenue. Phone Lafayette 3516.

3%

MOKAME 3% DIVIDENDU ant Paid Up Savings. (current rate)

Pasidėję pinigus šioje tvirtoje įstaigoje visada gausite geresnį atlyginimą. Visų indėliai yra apdrausti iki \$5,000.00.

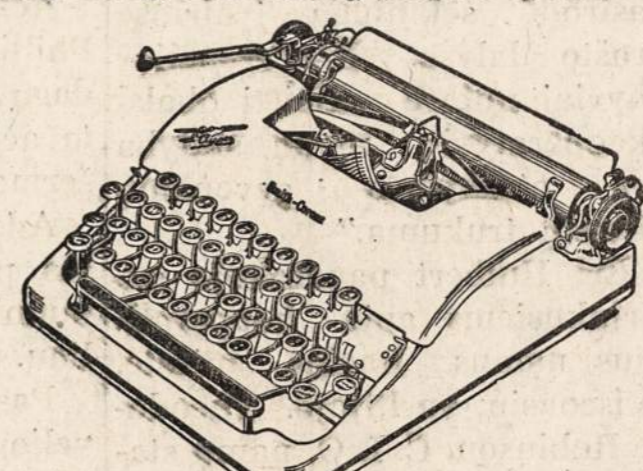
Perkelsime jūsu pinigus iš kitų įstaigų į CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, jeigu atsinešite knygutę į mūsų raštinę.

MŪSŲ TURTAS SIEKIA VIRŠ \$2,250,000.00.

Chicago Savings and Loan Association
6234 So. Western Ave. Grovehill 7575
JOHN PAKEL, President.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237.

Didelė rakandų krautuė, Radio ir Television Setų, Elektrikinių Saldytuvų, Skalbiamų Mašinų ir Prosimimo Mašinų, Dulkių Valytuvų, Jewelry, Deimantinių Žiedų, Laikrodėlių, Sidabro ir Auksinių rašomų plunksnų.

Krautuė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaryta.

Budriko leidžiami radio programai: WCFL, 1000 kil. Sekmadieniais nuo 5:30 po pietų P. M. WAAF, 950 kil. kas rytą paprastom dienom nuo 8:30 A. M.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Specialiai Birželio Mėnesį

1 Coat Enamel Baltas, galionas \$3.50

1 Coat Flat Baltas, galionas \$2.50

Sienoms popiera, 1948 m. pigiomis kainomis, roletis 15c

Langams stiklai ir užlaidos. Dastatome į visas dalis miesto. Parduodame urnu ir dalinai. **BERLAND'S PAINT STORE** 3540-42 W. Roosevelt Rd. Tel. Van Buren 1040.

FRANK MICKAS

SENIAUSIAS SIUVĖJAS
Brighton Park Kolonijoj

Vyrų ir moterų siutus padaro ant orderio pagal jūsu reikalavimą. — Savo krautuėjį parduoda vyrams ir vaikams kelnes, marškinius, svederius, pačiakas, padžiamas ir t. t.

VALO IR PROSINA RŪBUS

4146 Archer Ave.
TEL. LAFAYETTE 9066

\$1.95 kvorta

\$6.95 galionas

Užtenka tik vieno užtepimo ir jūsu prausynė arba virtuvė bus blizganciai balta, kaip stiklas. T a n k u s plovimas nepakenks blizgėjimui. Taipgi yra 32 moderniški spalvų jūsu rakandam

Robertson & Co.
"The House of Liquid Tiling"

5340-42 N. Clark St.
1342-44 W. Madison St.
421 E. 79th St.
929 Davis St., Evanston
904 S. Fifth Ave., Maywood

DABAR LAIKAS ... MALEVOTI

Mes turime didžiausį ir pilną pasirinkimą Bridgeporte... Malevu, Enamels, Varnišus, Šepėčius, Valytuvų, Kopečių, Spondžių, Kitokių reikmenų ir Sienoms popierų.

Mes parduodame ENTERPRISE PAINT ir DUPONT ENAMELS.

BRIDGEPORT HARDWARE AND PAINT STORE
(The Stannat Corporation)
3214 So. Halsted St. CAL. 4647

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA

— 13 STOTIES —
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare.

Išgirskite vėliausias žinias, muziką ir kitus idomius pranešimus.

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

Padarė Holdapą 18 Gat. Apylinkėje

Pradžioje šeštadienio vakare, birž. 12-tą, du banditai sulaukė Dominick Thompsoną, 30 metų taksikebo vairuotoją, kurs gyvena adresu 730 West 17th street. Piktadariai pastorjo Thompsonui kelią prie 20 ir Halsted gatvių.

Neužilgo po to prasidėjo visa eilė holdapų bekenėms, likerių krautuvėms ir kitokiems biznio vietoms. Policija mano, kad holdapus darė viena genė, o gal dvi skirtingos. Banditų operavimas pasibaigė sekmdienį popiet, ir pasėka yra tokia, kad jie pelnėsi \$4,000.

Paskutinis holdapas šiame banditų gengės siautėjime, buvo Broadway Garaže, 4071 Broadway. Čia sekmdienį popiet lošė pinoklj garazo savininkai Sol Gerber ir Sam Krawcow ir penki jų draugai.

Du maskuoti banditai įėjo į garažą ir paliepė buvusius ten septyniems vyrams padėti pinigines ant stalo. Vyrai paklasuė banditų paliepimo. Šie pasislavė pinigines, kuriose buvo viso apie \$200. Iš garažo seifo dar jie pasiėmė \$2,300.

Po to piktadariai liepė kaziruotojams nusimauti kelnes. Kai jie banditų paliepimą išpildė, piktadariai kelnes išnešė oro pusėn ir pametė prie garažo durų, o patys, įsėdę automobily, kuriame jų laukė trečias bendras, nuvažiavo.

Užmušė Senyva Moteriškė

Name adresu 217 So. Ashland ave, rasta nužudyta Miss Anna Heidsiek 63 metų. Ji buvo to namo kambarių prižiūrėtoja. Ryšium su jos užmušimu suimtas Nelson Evans, 43 metų, gyvenęs namo beismante ir dirbęs įvairius namo užlaikymų darbus. Suimtas sako, kad jis nekaltas dėl moteriškės mirties.

Atsisakė Nuo Amerikos Legiono Vardo

Pradžioje savaitę Chicagoje tris dienas posėdžiavo National Conference of Labor Legionaires. Konferencija nutarė pakeisti savo vardą. Dabar grupė vadinsis Conference of Trade Union Veterans.

Iki šiol grupę sudarė Amerikos Legiono nariai priklausantieji darbininkų unijoms. Bet konvencijos kalbėtojai aiškino, kad Amerikos Legionas atsisakė duoti daugiau ertarių darbininkų unijų postams organizuoti. Tai dėlto nubalsuota priimti naujas vardas nepriklausomai nuo Legiono.

Grupė sakosi priskaitanti apie 100,000 narių. Joseph D. Keenan, Amerikos Darbo Federacijos politinės veiklos komiteto pirmininkas, kalbėdamas konferencijai, ragino ateinančiuose rinkimuose nugalėti visus kongresmanus, kurie balsavo už priėmimą Taft-Hartley biliaus.

Studijos Maisto Reikmenų Kainas Chicagoj

Public Welfare biuras studijos maisto reikmenų kainas Chicagoje ir Cook kauntėje. Welfare biuras teikia pašalpa suvargusioms šeimoms. Norima nustatyti, ar teikiamos pašalpos užtenka kai dabar kainos yra aukštos.

Trafiko Ekspertai Turės Konferenciją

Šiandien Chicagoje įvyks trafiko ekspertų konferencija. Daugiau negu 175 valdžios atstovai, biznio vadai, inžinieriai ir kitokių užsiėmimų asmenys dalyvaus pasitarimuose. Bus padaryti pranešimai apie trafiko įstatymus, trafiko nelaimės, trafiko patvarkymų vykdymą, apie publikos informavimą ir apie priemones publikos kooperavimui patraukti, kad būtų galima trafiko nelaimių skaičių sumažinti.

Reikalauš Indaitmentu Suktose Real Estate Tranzakcijose

Juodveidių distrikte Chicagoje real estate biznį operavo ir turėjo keturis ofsus Wilber H. Garrette, 29 metų. Jisai atrodė sėkmingas jaunas biznieiris.

Gyveno adresu 5541 Wentworth avenue gerai įrengtame apartamente. Turėjo du automobilius — vieną Cadillac, kitą — Ford Station wagon. Prie to dar laikė lėktuvų aikštėje privatų savo lėktuvą.

Neseniai jį ir jo bendrus biznyje apkaltino valstybės gynėjas suktybėmis. Tyrinėjant dalykus pasirodė, kad Garrette priėmė iš kostumerių rankpinigius už namus, kurių parduoti neturėjo jokios teisės. Šitai jis išviliojo iš kostumerių \$152,000.

Kai policija atsliekė jį areštuoti, Garrette pabėgo. Policija taipgi ieško dviejų jo brolių, sesers ir keturių kitų asmenų. Suėmusi turi septynis Garrette bendradarbius.

Kaip Garrette operavo biznį, liudija pasakojimas Benjamin Brown, geležinkelijų valgomųjų vagonų veiteris. Garrette pardavė jam už \$10,000 cash apartamentinį namą. Brownui pirkiny, Evi Maneikieni ir bendrai draugijos Apšvieta narėms, kurios labai gausiai lankė šermenis ir dalyvavo laidotuviuose; Brighton Parko Moterų Klubui, garbės grabnešėms ir už gausų dalyvavimą laidotuviuose SLA 208 kuopos narėms.

Turėjo Pasitarimą Kooperacinės Namų Statybos Klausimais

Statymas namų Jungtinėse valstijose šiandien brangus. Dėl to, nors namų rtkumas yra aštrus visame krašte, statyba eina labai lėtu tempu.

O gyventi vietų žmonėms reikia. Taigi YMCA patalpose, 19 La Salle st., praėjusį sekmdienį įvyko kooperatininkų pasitarimas namų statybos klausimais.

Mitinge dalyvavo apie 200 žmonių. Buvo padaryti pranešimai apie kooperatyvių namų statymą. Susirinkusieji kalbėtojams davė daugybę klausimų. Diskusijose nurodyta, kad kooperatyvių namų statyba pasirodė sėkminga įvairiose krašto dalyse. Konferencijos dalyviai nutarė skleisti obalsį "kooperatyvių namų statyba yra atsakymas į gyvenamųjų vienėtų trukumą."

Eri Hulbert papasakojo susirinkusiems apie kooperatinis namus Racine mieste, Wisconsin valstijoje. Theodore Robinson, C. I. O. namų statybos komiteto sekretorius, padarė pranešimą apie kooperatininių namų planus York bendrijoje, į vakarus nuo Chicago.

REFMKITE TUOS KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

35 metų amžiaus Mrs. Eunice Waltherman tvirtina, kad ji esanti Myron G. Taylor dukte. Ji kreipėsi į apygardos teismą, kad nustatytų josios teises, nes ji esanti nelegali jo dukte. Be to, Mrs. Waltherman nori gauti iš Taylora du milijonus dolerių. Myron G. Taylor yra prezidento Trumano atstovas prie Vatikano.

PADĖKA

Gili padėka visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie Adelės Misčikaitienės gausių laidotuvių. Mirtis paėmė ją gana anksti: vieniė, rodos, dar galėjo gyventi.

Didelė padėka artimiems draugams, giminėms, pažįstamiems, veikėjams, kurie kartu su velione dirbo kultūros darba. Ji dirbo jaunimo rateliuose ir labai plačiai moterų veikloje.

Širdinga padėka draugijos Apšvieta pirmininkei Marijoni Zolpienei už jausmingas kalbas kopylčioje ir kapinėse, grabnešėms apšvietietėms Onai Dovgin, Lenai Krisčiūnais, Magdalenai Visčiūlienei, Marei Endziulienei, Albinai Dailionis, Evi Maneikieni ir bendrai draugijos Apšvieta narėms, kurios labai gausiai lankė šermenis ir dalyvavo laidotuviuose; Brighton Parko Moterų Klubui, garbės grabnešėms ir už gausų dalyvavimą laidotuviuose SLA 208 kuopos narėms.

Ačiū Lietuvių Suvalkiečių Draugijai už gėles ir skaitlingą dalyvavimą šermenyse ir laidotuviuose. Didelė padėka visiems kartu vainikų prisuntėjams. Jų buvo labai daug; mums būtų labai sunku išvardinti kiekvieną paskirai.

Padėka programos pildytojoms kopylčioj, Alice Stephens mergaičių grupei, kuri padainavo "Apleistas" ir "Mučiutė mano"; kapinėse — Brighton Parko moterų grupei, kuri padainavo "Sudiev sesutės lietuvaiteš". Joms vadovavo Nora Gugienė.

Ir dar kartą ačiū M. Zolpienei už išreikštas mintis, kuri su velione labai plačiai kartu dirbo. Didelė padėka Norai Gugienei už aprašymus lietušius velionę; Rokui šiuniui ir kitiems rašytojams, Sophie Barcus už jausmingą pranešimą apie velionės mirtį, Julijai Sachauskai ir G. M. Milunams, kurie suteikė savo automobilius garbės grabnešėms į kapines nuvežti; J. R. Liepoms, kurie mums po laidotuvių labai daug pagelbėjo pavaišinti jų dalyvius; Marei Andriušūnais ir Magdalenai Petravičienei už suruošimą ir prirėngimą viso maisto.

Ačiū graboriui Antanui M. Phillips už nuoširdų ir mandagų patarnavimą. Ir dar kartą ačiū visiems dalyvavusiems šermenyse ir laidotuviuose.

Adelė Misčikaitienė mirė, bet jos pradėtieji darbai liko su mumis ir reikia juos dirbti toliau. Pasilieka liudnomis širdimis velionės artimieji: vyras Jonas Misčikaitis, dukte Eugenija Rhodes, sūnus Ernestas, P. O. Kačerauskai, J. A. Zabukai, J. S. Puniškai ir kitos giminės ir brolis Pranas Kalvaitis su šeima.

Kai policija apstojo namą Taylor gatvėje, tai vienas vyras iš namo pro langą išlindo ir pabėgo. Suimtieji meksikonai aiškina, kad juos čia atvežęs tulas "Alfredo", ir policija mano, kad pabėgęs vyras buvo tas Alfredo.

Pradžioje savaitę Chicago policija surado name 849 W. Taylor street 39 vyrus meksikonus ir vieną moteriškę, be leidimo įėjusius į Jungtines Valstijas ir troku-traileriu atgabentus į Chicago. Pirmadienio pranešimas sako, kad visi 40 suimtųjų bus lėktuvu sugražinti į Meksiką.

Kai policija apstojo namą Taylor gatvėje, tai vienas vyras iš namo pro langą išlindo ir pabėgo. Suimtieji meksikonai aiškina, kad juos čia atvežęs tulas "Alfredo", ir policija mano, kad pabėgęs vyras buvo tas Alfredo.

"NAUJIENOS"—Lietuvių Visuomenės Kultūros Tvirtovė.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam NAMUS, bižnius, lotus, farmas ir mainome kas ką turite. Apdraudžiame nuo gaisro ir visokių nelaimių Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas ir įstatymas, kad automobiliai būtinai reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.

Geras pirkiny. 2 aukštų mūrinis namas su tavernos bizniu, kuris eina gerai, 4 kambariai užpakaly, 2 aukšte 6 kambarių flatas, šiltu vandeniu šildymas, Randasi south west, aplinkui dirbtuvės. Priverstas parduoti, nes liga verčia. Tik pagalvokite, kaina \$15,000.

Pašaukite: PAUL M. SMITH & CO. 6247 SO. KEDZIE AVENUE. Telefonas HEMLOCK 0680. arba GROVEHILL 6343.

Kada busit Kalifornijoj, pasimatyt kito su JOS. W. RUZELLA Lietuvių Real Estate Brokeriu dėl visokių rūšių nuosavybių. Telefonuokite diena arba vakare TUCKER 6972. 1546 SUNSET BLVD. Los Angeles 26, Cal.

9 DIDELI šviesūs kambariai, furnasus šildomi, moderniškas plumbingas, ant didelio loto, mažai takasai, arti transporacijos, mokyklos, bažnyčios ir krautuvės distrikto. Pirk nu savininko, gausi bargena. Agentų nereikia. Namas tuščias, galima užimti tuojaus. 3 karų garažas. Kreiptis: 11148 S. SAWYER AVE.

NAUJAS 5 KAMBARIŲ Georgian stiliaus. Gausi šildomas. Tile prausykla. Pečiūs, refrigeratorius. Venetian blinds. Laiptais iškloti kaurais. Sieteliai, storms. Daug yra ekstrų. Savininkas 3025 Natchez. TUXedo 0962.

PARDUODU DU NAMU. Viena yra 22 kambariai ir štoras, netoli bažnyčios, gatvės kampe. Antra yra penki flatai ir štoras, garų šildomas, stokeris. Vienas 6 kambarių flatas bus tuščias nuo Liepos 1. Telefonuokite CANAL 2183.

5 KAMBARIŲ NAMAS ant parduomo, 1 akras žemės. Garų šildomas. Garažas ir vistininkas. 9143 So. Nashville. Šaukite FAIRfax 4899.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progros

TAVERNA, VISAS NAUJAS įrengimas. Geras lysas. Greitam parduomui iš priežasties ligos. 1816 W. 63rd STREET.

PARDAVIMUI BUCERNES FIKS. Dutch Boy, dėl iš lauko ir vidaus malejav; Nu Enamel—Pittsburgh—Moore. Sienoms popieros. Mes pristatome. METRICK'S PAINT STORE 6153 So. Kedzie Avenue. Phones: Grovehill 1875—4757.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Ivairūs Daktai Pardavimui
PILNAS PASIRINKIMAS MALEVŲ Dutch Boy, dėl iš lauko ir vidaus malejav; Nu Enamel—Pittsburgh—Moore. Sienoms popieros. Mes pristatome. METRICK'S PAINT STORE 6153 So. Kedzie Avenue. Phones: Grovehill 1875—4757.

REPAIRS—IN GENERAL
Ivairūs Pataisymai

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS
Greitai — Prieinamai — Garantija Taigpi
Mūsų radio ir television patarnavimo skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile koki radio. Tubas išitariame dykai — Atneskite. Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS
3428 WEST 63rd STREET
CHICAGO 29, ILL.
Tel. HEMLOCK 3352.

Išsiųs Atgal I Meksiką 40 Asmenų

Pradžioje savaitę Chicago policija surado name 849 W. Taylor street 39 vyrus meksikonus ir vieną moteriškę, be leidimo įėjusius į Jungtines Valstijas ir troku-traileriu atgabentus į Chicago. Pirmadienio pranešimas sako, kad visi 40 suimtųjų bus lėktuvu sugražinti į Meksiką.

Kai policija apstojo namą Taylor gatvėje, tai vienas vyras iš namo pro langą išlindo ir pabėgo. Suimtieji meksikonai aiškina, kad juos čia atvežęs tulas "Alfredo", ir policija mano, kad pabėgęs vyras buvo tas Alfredo.

"NAUJIENOS"—Lietuvių Visuomenės Kultūros Tvirtovė.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

EKSTRA PINIGAI BONERS—SU PATYRIMU
Dali laikio darbas.
Pradėti darba bile kada po 5 P.M. Darbas nuo 3 iki 8 valandų. ŠMOTU DARBO RATOS. Uždirbsite nuo \$7 iki \$18 per naktį. Registruokites dabar, kad įsigyti senioriteto teises dėl dabartinio ir atities darbo valandų REGULIARUS DARBAI TAIPGI LAUKIA.

AGAR PACKING & PROVISION CORP.
4057 So. Union Ave.
YARDS 3300.

REIKIA NAKTINIŲ SARGŲ Dieninių PORTERIŲ

GERA ALGA Nuolatinis darbas. Maloni darbo aplinka. Pirkiniams nuolaidos privilegijos. ATVYKITE ŠIANDIEN

11-as aukštas Wabash. **MANDEL BROTHERS** State and Madison

REIKIA PORTERIO Val: nuo 4 popiet iki 12 nakties. 90 CENTŲ VALANDAI. LAIKAS IR PUSE ŠEŠTADIENI. CHICAGO ROTOPRINT CO. 4601 BELMONT.

REIKIA PATYRUSIŲ Lumber and freight handlers, 95c per valandą. Kasdienis mokestis. Kreiptis Room 232. 608 S. Dearborn.

REIKALINGAS PORTERIS dirbti taverne. Geras mokestis. 3465 SO. MORGAN.

REIKIA SENYVO VYRO prižiūrėti pievele ir daržą, Marquette Parko apylinkėj. Darbas 2 dienas per savaitę. Atsisaukite: 4538 S. MARSHFIELD AVE.

REIKIA VYRŲ VALYMO DARBAS DIRBTUVĖJE Reikia tiktai tokių, kurie yra pastovūs. Kreiptis tuojaus po 9 ryto. PONTIAC 812 West Van Buren.

REIKIA SHIPPING CLERK'S pagalbininko. Pagelbėti prie shipping room. Yra kiti darbai. Geras mokestis. Pastovus darbas. 1401 WABANSIA.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkų

REIKIA DZENITORIŲ IR DZENITORKŲ Pastovus darbas Mokestis pradžioje

VYRAM MOTERIM \$54.80 \$36.55—\$44.20
★ MAINTENANCE
★ FIXTURE CLEANERS
★ WAXERS
★ MOPPERS
Galima pasirinkti darbo valandas —Dienom ar naktim.
★ PENSIJOS PLANAS
★ LIGOJE PASALPA
★ LIGONINĖ IR
★ DYKAI APDRAUDA

ROOM 1222 125 SO. CLARK ST. Kreiptis 8:30 iki 4:30 popiet.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkų Reikia
REIKALINGA MOTERIS KAIP SHORT ORDER COOK Gerai turėti patyrimą. Naktimis darbas. Geras mokestis. EL-CENTRO TAVERN 5707 No. Central Kildare 6553.

REIKALINGA STENOGRAFE DIRBTI ADVOKATO OFISE. A. A. SLAKIS 127 No. Dearborn Street TEL. DEARBORN 0297.

A. L. D. D. NARIAI
Phones: VIRGINIA 6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0836
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELYE 7330
Namu telefonas BRUNSWICK 0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8:30. Ser. Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YARDS 4787
Namu Tel. PROSPECT 1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, saukit MIDWAY 0001.

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare. Seredoi pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmdieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namu Tel. HILLTOP 2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antr., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p. Trečiad. ir Sekmd. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 3838
Resid. Tel.: VIRGINIA 2421

DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 9 v. (Trečiad. ir Šeštad. pagal sutartį)

DR. J. W. KADZEWICK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2421 WEST 63rd STREET
VALANDOS: Susitarus — 1:00 iki 4:00 ir 7:00 iki 9:00 vakaro, išskiriant Trečiadienį ir Šeštadienį vakarus.
Ofiso Tel. GROVEHILL 5213
Rezidencijos Tel. HILLTOP 1560

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal sutartį

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepia—sauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmdieniais pagal susitarimą.

“Naujienos”—tai Lietuvių Visuomenės Kultūros Tvirtovė

Dr. Constance O'BRITIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Valandos: nuo 7 ryto iki 9 vakaro arba pagal susitarimą.
2408 W. 63rd Street
Tel. HEMLOCK 5524.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
P R A N E Š I M A S
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 S. Ashland Ave.
(2-ros lūbos)
Ofiso Telefonas YARDS 0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmdien. nuo 10 val. iki 12 dieną

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 28 metų praktikavimas jūsų garantavimas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba atempimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę Prirėngia teisingai akininius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektr. parodancia mažiausias klaidas. Speciali atyda atkreipiama į mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 vak. Seredomis uždaryta, o Nedėlioį pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.
4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Treč. nuo 10 iki 12. Šešt. nuo 10 iki 5 popiet.

DR. E. MARKUNAS
Lietuvis Optometristas
6859 SO. WESTERN AVE.
Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien. Trečiadienį popiet pagal susitarimą. Ofiso telefonas: WALBROOK 6859. Rez. telefonas: WENTWORTH 4568.

Dr. E. Wm. Ovitsky
Registruotas Optometristas
Akių egzaminavimas, akinii pritaikymas ir lensų pataisymas.
4740 So. Ashland Ave.
YARDS 7-7396

NUO UZSISENJUSIU, ATVIRŲ SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDZIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai gėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiėjusios žaizdos niešni ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydymas upatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplūšimą tarpirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų.

LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsisiųskit money order i: LEGULO, Department J 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST.
Tel. ENG. 5883-40

“NAUJIENŲ” PIKNIKAS
BIRŽELIO 27—1948
Liberty Darže